

BUDILICA

LIST UČENIKA I UČITELJA OSNOVNE ŠKOLE VIĐOVAC - GODINA 13. - BROJ 13 - VELJAČA 2013. - CIJENA 25KN

Baština

Tema broja

**Budilica – list učenika i učitelja
OŠ Vidovec, Vidovec**

Broj 13., siječanj 2013.

IZDAVAČ

OŠ Vidovec, Školska 4, 42205 Vidovec
tel./faks 042/741- 307,
e-mail: os-vidovec- 001@skole.htnet.hr

ZA IZDAVAČA

prof. Predrag Mašić, ravnatelj

GLAVNA UREDNICA

Ana Ljubek, 8. b

ZAMJENICI GLAVNE UREDNICE

Alojzije Košić i Ivana Osredok, 8. a

ODGOVORNA UREDNICA I VODITELJICA NOVINARA

Sanja Biškup, prof.

UREDNIŠTVO

Jana Ramušćak, Doris Mašić, David Košić,
Leticija Ris, Veronika Težak,
Karolina Plantić, Elena Ozmec, Elena Košić,
Nikola Serini, Samanta Zagorec,
Helena Brezovec, Helena Pofuk,
Nikolina Đurkas, Petra Krklec,
Diana Papec, Laura Težak

UČITELJI SURADNICI

Zlatko Cesar, Verica Ozmec,
Đurđica Teodorović, Mira Smerke, Suzana
Mesić, Ana Haramina, Lidija Pupek, Irena
Hajsok, Katarina Golubić, Sonja Ilić, Davor-
ka Hajsok, Maja Herceg,
učiteljice razredne nastave...

ODABIR LIKOVNIH RADOVA

učiteljice razredne nastave i Iva Šarić,
učiteljica likovne kulture

LEKTURA

Sanja Biškup, prof.

FOTOGRAFIJE

učenici fotogrupe: Nikolina Maruševac,
Mateo Kolarek, Leo Horvat, Martin Kovačić,
Dario Horvat ...; učenici novinari,
Zlako Cesar, Predrag Mašić, Lea
Lesar-Dolenc, Biserka Posavec, Sanja Biškup

ILUSTRACIJE

Irma Krklec, 6. a i Petra Krklec, 8. b

NASLOVNICA

Nikolina Maruševac, 8. b:
Robert Remar u vidovečkoj narodnoj nošnji

GRAFIČKI UREDNICI

Novinarska skupina s voditeljicom

GRAFIČKA OBRADA I TISAK

Letis d. o. o. Pretetinec

NAKLADA

350 primjeraka

Uvodnik

U POTRAZI ZA IZGUBLJENIM VREMENOM

Znate li da je čovjek bez prošlosti zapravo čovjek bez budućnosti? Pozivamo vas da u ovom broju Budilice krenemo zajedno putovima prošlosti kako bismo mogli razmišljati o budućnosti. Znate li kako se nekada slavio Božić ili kakvi su bili pokladni običaji? Slobodno pitajte svoje djedove i bake koji rado govore o tim prošlim, zaboravljenim vremenima. Nije tada bilo blještavila i skupocjenih ukrasa, računala i interneta, no bilo je

češćih obiteljskih okupljanja što danas svima nedostaje. Za vas smo o tome popričali s bakom Terezijom i djedom Josipom iz Krkanca. Običaji nestaju pa ih treba zapisati i tako spasiti od zaborava. Srećom, ima i u našem kraju ljudi koji čuvaju baštinu i nama mladima usađuju ljubav za njezinim očuvanjem. Možda i vi na svojim tavanima imate neke dragocjenosti koje još niste otkrili, no vjerujemo da ćete nakon čitanja ovogodišnje teme broja, zaviriti u bakine škrinje i skrivene kutke svojih domova, te možda otkriti neprocjenjivo blago o kojem niste niti sanjali. Zapišite i pokoju bakinu ili djedovu priču. Bit će to možda jednog dana vrijedna uspomena na njih.

Pozdrav i uživajte u čitanju!

Vaša Ana

OSOBNNA KARTA OŠ VIDOVEC

- ukupno: 414 učenika
- u OŠ Vidovec:
(od 1. do 4. r. – 147 učenika;
od 5. do 8. r.- 218 učenika)
- u PŠ Nedeljanec: 49 učenika
(od 1. c do 4. c razreda)
- zaposlenici: ukupno 61
- učitelji razredne nastave: 12
- učitelji viših razreda: 29
- tehničko osoblje: 12
- ostali djelatnici: 8

IZ SADRŽAJA

4

TEMA BROJA: BAŠTINA

28

GLUME NA NJEMAČKOM

29

NAJBOLJE SLIKOVNICE

31

DRŽAVNI LIĐANO

32

NAŠA DALMATINSKA AVANTURA

38

FESTIVAL DOBRIH EMOCIJA

41

NOVINARI KOD NOVINARA

42

OKO SOKOLOVO

50

ČAROBNE STRANICE

54

MALE TAJNE MANIKURE

59

KAPE NAŠE SVAGDANJE

62

RODA POSJETILA NAŠU ŠKOLU

Božićni običaji nekad i danas

KAMO JE NESTAO BOŽIĆ?

Božić je blagdan ljubavi, mira, radosti, topline, zajedništva. No, današnji Božić svodi se uglavnom samo na žurbu, kupovinu, puno lampica i blještavila, vanjsku dekoraciju i slavlje, a trgovci dobro prolaze i zarađuju. Svi se veselimo poklonima ispod bora, no to nije smisao samog Božića.

Kamo je nestao Božić? Je li nam ga netko ukrao? Nekad je sve bilo puno skromnije, bez pretjeranog blještavila, no puno ljepše. Nekadašnji, onaj pravi duh Božića, opisao je moj djed, Josip Pozder iz Krkanca (73), te ispričao "kak je to negdar bilo..."

U adventu su samo neki pravili vjenčiće, a počele su i mise zornice kojima je moja obitelj prisustvovala. Za Svetu Luciju sijala se pšenica kao i danas, te se prema legendi radio "lucinjski stolac". Stolčić je bio isključivo od drveta, a svaki dan se trebao doradivati te je bio gotov do Badnje večeri. Na Badnjak, na misi polnočki, trebalo je stati na njega i tada bismo vidjeli žene koje su se okrenule prema natrag – vještice. Nekada nije bilo raskošnih ukrasa za bor, pa su se kao ukrasi stavljale jabuke, bomboni, licitarska srca... Tada su od današnjih ukrasa bile prisutne i kuglice, ali su se teško mogle kupiti (bile su skupe i nije bilo puno mjesta na kojima ih se moglo kupiti).

Moja obitelj imala je i betlehemsku štalicu slijepljenu od kamenja s Isusom, Marijom, Josipom, pastirima te svim ostalim pripadajućim figuricama. U kući se pripremala hrana. Obično je to bila purica, šunka, a nakon povratka iz crkve (polnočke) obavezno su se jele kobasice. No, prije nego su se kobasice počele jesti, odlazilo se

Illustrirala: Petra Križec, 8. b

blagosloviti stan i gospodarske zgrade svetom vodom i tamjanom.

Navečer, kada se okupila obitelj, svi su se trebali dobro oprati. Domaćin je izišao iz kuće i otišao po pripremljenu raženu slamu i sijeno. Kad se vratio, pokucao je na vrata, ušao u kuću i rekao: „Hvaljen Isus i Marija. Ja sam čul takav glas da su Isus i Marija kod vas. Dal vam Bog ždrebic, telic, picekov, racekov i Božjega mira.“ Tada je razvezao svežanj slame na koji su svi kleknuli, ugasilu sva svjetla, zapalili samo jednu svijeću koja je bila blagoslovljena na Svijećnicu te izmolili krunicu. Kod molitve krunice, osim svijeće, na stol se stavljalo miješano žito i jedno jaje s novčanikom. Nakon toga je domaćica razbacala kuhani grah po toj slami, a djeca su kao simbol “piceka” i “raceka” to prikupljala i “zobala”. U kuću su, osim slame i sijena, u slamnatoj “korpici” ili “struganji”, donesene sve vrste žita koje su se proizvodile na gospodarstvu. Žito se poslagalo na stol u obliku slova X, a fino obrezana repa na svaki kut stola te u sredinu. Repa je bila simbol plodnosti, svaka repa za neki plod. Kretalo se od istoka, pa je tako najistočnije stajala repa koja je bila simbol za ječam, zatim za raž, pšenicu, kukuruz, a u sredini za ono najbitnije – zelje. Preko svega toga stavljali su se bič i ralo. Sve skupa se pokrilo prethodno donesenim sijenom, zatim i stolnjakom od domaćeg platna, a zatim se na vrh stavljao još jedan svećani stolnjak. Pod stol se stavljao “ham”

Današnji bor s jaslicama

(zaprega) i “ranjica” za pravljenje putra. U prozor se stavljalo nekoliko slamki sijena što je bilo simbol “osleka” i “vo-leka” (kako bi imali što jesti).

U štali se za stoku pripremila hrana za nekoliko dana, a prije polnočke je sva stoka dobila najbolju hranu. Pod vrata štale metnuli su se lanci čiji je zadatak, prema narodnim legendama, bio zaštita od vještica.

U tim nekadašnjim običajima možemo vidjeti pravu bit Božića. No, kako ih očuvati? Možda bi nam na Badnju večer puno značilo i da se čitava obitelji okupi pa da bude jedno. Nekadašnji običaji nikada neće opet u potpunosti zaživjeti, ali barem djelić njih zauvijek će ostati u srcima onih starijih i u njihovim pričama koje prenose na nas mlade.

Raskošan adventski vijenic

Piše: Ana Ljubek, 8.b

Intervju s bakom Terezijom Košić

BILO JE VIŠE I POŠTOVANJE

Moja baka Terezija Košić iz Krkanca ima 80 godina, ali još se dobro sjeća nekadašnjih običaja u vrijeme adventa.

bukama, "kulačikima, cukurima, lančikima i vilinim lasima". Isto tako smo "kindali" i "cimere pu hiži". Oko raspela smo pleli "venčike" od krep papira. Onda smo to zvali "kite". "Borik smo kindali" ja i tata, a mama je za to vrijeme pekla kolače i kuhala ručak i večeru. Radila je "pugaču, riezance, krpice, štrukle..." Muškarci su rezali "sečku". Navečer se postilo. Prvo smo morali postaviti stol. Od kukuruza smo napravili oblik križa, od kuta do kuta. Na svaki kut, pa tako i na sredinu, stavili smo repu. To je trebalo prikazivati pet rana Isusovih. Preko svega toga smo stavili sijeno, a onda i stolnjak koji je bio posebno određen za blagdane. Morali smo jako paziti da ne polijemo jelo. Postili smo i jeli "bažul", kuhana "jajca", "bažul na šalatu" i kruh. Prije i poslije večere mogli smo jesti makovnjaču, orehnjaču, "pugaču" i štrukle. Ispod stola je bila slama na kojoj smo navečer molili krunicu. Kasno noću išli smo na pol-

Što se sve nekad događalo u adventsko vrijeme?

Na prvi dan adventa počele su zornice. Nismo ništa "kindali" jer nije bilo struje. Nismo imali niti adventski vijenac kao danas. Kada smo išli na zornice, nosili smo "lampuše" kako bismo vidjeli kuda hodamo. Za vrijeme adventa morali smo nabaviti "borika", jer nekada nisu postojali umjetni.

Kako ste obilježavali Svetog Nikolu?

Na Sv. "Mikulu" smo "luozali kušćice". Susjedi su pomagali jedni drugima. Zabavljali smo se zadajući zagonetke jedni drugima. Evo nekih kojih se još sjećam: "Grm grmi, šum šumi, bela gospa z grada biži." (brašno) "Kaj je to: mrzlo, a peče?" (kopriiva) "Otic vi-

soki, žena široka, sin brbravi, kći tiha." (nebo, zemlja, dan, noć)

Kada smo "luozali", dečki su se "utpravili za Mikulu i krampusa". "Mikula" je nosio "botu" kao štap, napravio si je biskupsku kapu od papira i dijelio bombone ili "cukure". Krampus je nosio koš, lance i "brukle". Kada su došli, djeca su morala moliti. Ako su znala, dobila su "cukure", a ako nisu, dobili su od krampusa "po riti". Tada nismo dobili ništa drugo osim tih "cukura".

Kada ste obično sijali pšenicu?

Pšenicu smo sijali na Svetu Luciju.

Kako su nekad izgledali Badnjak i Božić?

Na Badnjak smo ustali vrlo rano. Poslijepodne smo "borika kindali" ja-

Stare drvene bakine jaslice

ŠE MIRA, BLAGOSLOVA ANJA PREMA LJUDIMA

noću, svi s velikim veseljem. Gazda koji je ostao doma, na stolu je imao svijeću i svetu vodicu. Točno u ponoć je upalio i uzeo svijeću i svetu vodu. Išao je blagosloviti štale, svinjce i sve prostorije. Kada smo se vratili, doma nas je gazda dočekaio čajem, rakijom, "pugačom" i kobasicama. Svi smo jeli i zaspali na slami pod stolom. Ujutro nismo dobili poklone. Ako i jesmo, od "Isusika" smo dobili neku čokoladicu, a danas je sve to pretjerano.

Kako ste obilježavali Štefanje ili Svetog Stjepana?

Ujutro smo morali rano ustati i ići za "poležara". Morali smo sve počistiti. "Poležari" idu od kuće do kuće i čestitaju "svetke".

Kako ste obilježavali Novu godinu?

Išli smo jedni k drugima čekati pola noći. Dečki i "puce" su išli na zabave. Neki su se tako i oženili. Više nije bilo slavlja kao za Božić, a nije bilo niti petardi kao danas.

Kako ste obilježavali Sveta tri kralja?

Ništa posebno, bio je blagoslov trokraljske vode i počela je škola.

Koje je tvoje mišljenje o obilježavanju blagdana nekad i danas?

Za mene su blagdani bili ljepši nekad nego danas. Bilo je više mira, blagoslova i poštovanja prema ljudima, a danas je sve pretjerano. Nekada nije bilo toliko sirotinje kao danas.

Bi li vratila stare običaje u današnje vrijeme?

Rado, ali mislim da ih nitko ne bi prihvatio.

POSTAVLJANJE STOLA NA BADNJAK

Piše: David Košić, 6. a

Dvorac Vidovec

JOŠ JEDAN KVADRATIĆ U MOZAIKU GRADITELJSKE BAŠTINE

Dvorac Vidovec nekad

U samom središtu Vidovca smješten je dvorac Vidovec koji s parkom čini zatvorenu spomeničku cjelinu. Sagrađen je najvjerojatnije u prvoj polovici XIX. stoljeća.

riječ, možda najbolje govori podatak, koji je u razgovoru za "Večernji list" iznijela Karmen Kukuljević, kćerka Radovana Kukuljevića. Ona, naime, kaže da su u Rijeku 1989. godine na pokop njenog brata Ambroza došla dva autobusa (osamdesetak Vidovčana) koji su mu, unatoč nazočnosti policije, na odar stavili hrvatsku zastavu. Za to je, kaže Karmen Kukuljević, trebalo imati hrabrosti u komunističkoj Jugoslaviji. Po ljepoti i životu koji je bio vezan uz njega, nedvojbeno je da je vidovečki dvorac samo jedna od kockica u mozaiku bogate hrvatske graditeljske baštine. Ubraja se u treću kategoriju spomenika kulture i zahtijeva temeljitu obnovu.

Piše: David Košić, 6.a

Istraživači pretpostavljaju da je na tom mjestu nekad bila kurija ili majur. Posjed na kojem je sagrađen dvorac u prošlosti je često mijenjao vlasnike. Poznato je da su, uz Patačiće, neka imanja u Vidovcu bila u vlasništvu mađarske plemićke obitelji Patheo de Gerse. Od te je obitelji imanje u Vidovcu godine 1817. preuzeo Samujl pl. Bužan, a kasnije će, ženidbom s njegovom kćerkom Natalijom, u posjed dvorca doći barun Ivo Kušević. Udajom njegove kćeri Natalije 1891. godine za baruna Camilla Jordisa-Lohansena vidovečki će dvorac opet promijeniti vlasnika. Dvorac je u međuvremenu naslijedila njegova kći Natali koja se udala za Radovana Kukuljevića. Uspostavom komunističke Jugoslavije dvorac je nacionaliziran. Posljednjih se pedesetak godina koristi kao višestambeni objekt. Velik broj mještana Vidovca ne zna da je uz dvorac nekad bilo jezero koje je kasnije zatrpano.

Iz hrvatske povjesnice doznajemo da su se brojni plemići prema seljacima koji su radili na njihovim imanjima, ili su im bili u službi, ponašali bahato i često ih izrabljivali. Kukuljevići nisu bili takvi. Često su materijalno pomagali seljacima, a bili su i veliki donatori crkvi i školi. O kakvom je odnosu bilo

Današnji izgled dvorca

Dvorac Krkanec i Vinsko sveučilište

PAJDAŠI OD PINTE

Dvorac Krkanec nekad

Vino, zelje i sarma još su od davnih dana simboli Vidovca i okolice. Tako su u prošlosti stanovnici našega kraja imali priliku studirati u Krkancu kraj Vidovca na Vinskom sveučilištu. Njega je 1696. godine osnovao Baltazar Patačić koji je ujedno bio i vlasnik dvorca. Društvo koje se okupljalo u dvorcu nazivalo se "Pajdaši od pinte", to jest "Društvo vinskih doktora".

Smijeh i grohot mladih vlastelinčića što su se u Krkancu okupili s obližnjih imanja, pa čak i iz Zagreba, popratio je domaćinov poziv, a zatim nastade tišina koju je narušavalo kлокotanje vina što je nestajalo u plemićkim grlima. Zatim se cijelom skupu, okrenut prema stolu, na kojem se uz upaljene svijeće nalazila pinta puna vina, obratio domaćin, grof Patačić sljedećim kićenim riječima poput kakve molitve: "Sad već Sorbono, šuti", reći ću bez uvrede. Oni, koje ti uvrštavaš među doktore i kojima otvaraš put do časti, u ovoj će kući jedva moći postati učenici. Ova je prava škola doktora, ova učena Minerva napitaka pruža učenim znanost, liječnicima liječničko umijeće, pravnicima otvara zakone, a svećenicima brevijar. Vojnicima pruža štita, narodu posvemašnju sigurnost. Ona štuje ljudska prava, a ne želi kršiti ni Božja. U Pinti je naime, kvintesencija znanosti koja govoru daje uvjerljivost, a pjesništvu ljupkost. Stoga poslije malo drugih, ona s pravom postaje peti fakultet." (preuzeto sa stranica općine Vidovec)

Prije gotovo tri stoljeća, tim je riječima Baltazara Patačića završila ceremonija osnutka sveučilišta.

Piše: Alojzije Košić, 8. a

Najpoznatiji članovi društva, uz Baltazara Patačića bili su podban Ivan Rauch i jedan od najistaknutijih književnika tog doba Pavao Vitezović. Članovi su "diplomirali" tako da su morali popiti 2,75 l vina "na eks". Popivši tako vino, dobivali su status "vinskih doktora". Dvorac je poznat prvenstveno po grofu Baltazaru Patačiću koji je u to vrijeme imao vrlo pohvalno i bitno mjesto u hrvatskom društvu. Patačići su se iz Bosne doselili u Hrvatsko zagorje početkom XVI. stoljeća i bili veliki štovatelji crkve, te su često bili pokapani u crkvama. Tako je bilo i za njihovog boravka u Krkancu. U vidovečkoj crkvi sv. Vida pokopan je Stjepan Patačić i njegov rođak Federik Patačić. Imanje u Krkancu prodano je 1860. godine na javnoj dražbi Karlu Erdödyju. Nakon njih dvorac je rasprodan i danas je u posjednu više obitelji.

Legenda o Vinskom sveučilištu u Krkancu

"Dižimo gospodo pehare! Pijmo na eks! To vam je uvjet za upis u prvi semestar", zaorio je dvoranom u Krkancu prodoran glas grofa Baltazara Patačića. "Tako! A sada poslušajmo prvu lekciju koju ćemo nazvati In vino veritas. Tko želi postati član Pinte i doktor vinskih nauka, mora puno kupica vina posrkati."

Dvorac danas

Intervju s učiteljicom Biserkom Posavec

ČUVARICA BAŠTINE

Učiteljica razredne nastave Biserka Posavec radi u našoj školi, a živi u dvorcu Krkanec. Ona i njezina obitelj obnovila je dvorac koji je zasjao punim sjajem. Kako je danas, u suvremeno doba, živjeti u dvorcu poput neke princeze, otkrila nam je u razgovoru koji slijedi.

Od kada živite u dvorcu Krkanec?

U dvorcu Krkanec živim od 1965. godine, tj. od drugog mjeseca svog života.

Kako je živjeti u dvorcu?

Meni osobno, posebno i lijepo, kako u djetinjstvu, tako i sada. Dvorac je preuređen za stanovanje, ali u njemu se osjeća duh starosti i prošlosti. Sam ambijent je drugačiji u odnosu na stambene kuće koje su uređene u klasičnom stilu. Prostorije su prostrane, u prosjeku do tri metra visine. Zidovi su debljine 80 centimetara, a u podrumu 120 centimetara. U djetinjstvu bih često obilazila sve prostorije i zamišljala plemstvo koje je

tu nekada živjelo. U početku sam sa strahom ulazila u mračan podrum, no kad sam saznala da podrum ne krije neku mračnu tajnu, već je bio mjesto veselja i vinskog nadahnuća, strah je nestao. Zanimljivo je također da se za vrijeme oluja jako čuje zavijanje vjetra, a u mojoj je spavaćoj sobi za vrijeme ljetnih oluja intenzivno bljeskanje munja, jer se prozori nalaze točno jedan nasuprot drugoga, u smjeru istok-zapad.

Koliko je dvorac star?

Dvorac je 2012. godine napunio 396 godina. Njegova gradnja završila je 1616. godine i tada je blagoslovljen što je i zapisano latinskim jezikom na

renesansnom portalu s grbovima Patačića i Bekovića.

U kojem je stilu dvorac izgrađen?

Dvorac ima elemente renesansnog stila. Sa zapadne strane je renesansni portal s kamenom bijelom pločom s grbovima Patačić- Beković s latinskim tekstom: „U Tebe sam se Gospodine pouzdao, ne ću se smesti do vijeka.“ Većina prostorija ima *boltane* križne i polukružne stropove. Iznad prozora su *boltani* lučni nadvoji. Fascinantni su podrumi koji su ostali gotovo autentični s polukružnim *boltanim* svodovima i zemljanim podovima. Zanimljivi su i ukrasi na *fasadi* dvorca. Oko prozora su trokutni natprozorni-

ci ispod kojih se nalaze ukrasi u obliku grozda što se izvrsno uklapa uz funkciju koju je dvorac imao u prošlosti: vinsko sveučilište „Društva vinskih doktora od pinte“ koju je osnovao grof Baltazar Patačić 1696. godine. Društvo je okupljalo ugledne ljude tadašnje kraljevine.

Tko je bio prvi vlasnik dvorca?

Prvi vlasnik dvorca bio je njegov graditelj Stjepan II. Patačić od Zajezde i njegova žena Barbara Beković. U samom dvorcu rodio se njihov unuk Baltazar Patačić 1663. godine, koji je u dvorcu osnovao „Društvo vinskih doktora od pinte“. Kasniji vlasnici bili su Keoreoskeny, pa Erdödy, a nakon njih dvorac je prodan seljačkim obiteljima. Tijekom 20. stoljeća vlasnici su se mijenjali. Tako su 1962. godine moji djed i baka, Ivan i Ana Papec, kupili polovicu dvorca s istočne strane koja je bila u posjedu obitelji Starčević.

Mijenjao li se izgled dvorca tijekom svojeg „života“?

Vanjski izgled dvorca nije se toliko promijenio koliko njegova unutrašnjost. Neki zazidani prozori opet su se probili, puštajući tako više svjetlosti u unutrašnjost. Na fotografiji iz 1901. godine ulaz u istočni dio dvorca ne postoji, dok na fotografiji iz 1940. godine postoji natkriveno ulazno stubište s podestom, koje je u novije vrijeme moja obitelj obnovila. Svaki vlasnik ostavio je trag u životu dvorca, naročito u njegovoj unutrašnjosti. Da bi se održao na životu i odolijevao zubu vremena, potrebno ga je redovito obnavljati i renovirati, naravno, dio po dio, jer to zahtijeva mnogo financijskih sredstava. Od početka kupovine polovice dvorca, moja obitelj počela je obnovu koja traje sve do današnjih dana. Morali su se mijenjati stropovi i podovi, dio krovništva, obnavljala se fasada prvi put 1972. godine i drugi put 2007. godine. Dakle, za život u dvorcu osim ljubavi prema starini, potrebna su i velika financijska ulaganja da bi

Dvorac Krkanec danas

se takav kulturno-povijesni spomenik sačuvao.

Mnogi hrvatski dvorci su u ruševnom stanju. Što mislite o (ne)brizi našeg naroda o tim spomenicima kulturne baštine?

Žalosno je da je toliko zdanja propalo i mnogo ih još propada. Takva zdanja su slika i dokaz naše prošlosti i kulture. Šteta je što mnogi ne prepoznaju bit i vrijednost onog što imamo, dok se drugi europski narodi time ponose i na temelju svoje kulturne baštine razvijaju turizam

i tako pridonose razvoju svojih zemalja. No, da i nije sve tako crno, dokazuje i naše općinsko čelništvo koje u posljednje vrijeme pridaje veliku pozornost zaštiti kulturne baštine našeg kraja, redovito surađujući s Ministarstvom kulture Republike Hrvatske. Mi odrasli trebamo ukazivati našoj djeci što imamo u svojoj sredini, a zatim i šire, jer samo ćemo tako mladim naraštajima usaditi ljubav i potrebu za očuvanjem kulturne baštine.

Piše: Alojzije Košić, 8. a

Tradicionalna jela iz vidovečkog kraja

TKO TO TAMO KUHA?

VIDOVEČKI HAJDINSKI GIBANIK

Sastojci za tijesto:

15 dag pšeničnog brašna
15 dag domaćeg hajdinog brašna
sol
voda

Sastojci za nadjev:

½ kg svježeg kravljeg sira
sol
3 jaja
2 žemlje
25 dag prokuhane domaće repe ili tikve
0,5 l vrhnja
kuhani gris

Priprema tijesta:

Na radnoj površini pomiješamo jedno i drugo brašno te posolimo. U sredini napravimo prostor u koji dodamo vode koliko je potrebno da umijesimo tijesto. Kad je gotovo, ostavimo ga da malo odstoji

Priprema za nadjev:

Stavimo prokuhanu repu, sir, jaja i malo vrhnja, dodamo namočene i ocijedene žemlje, posolimo i dobro izmiješamo. Tijesto podijelimo u tri komada i razvaljamo ga u veličinu cimpleta. Cimplet dobro namažemo i stavimo prvi komad tijesta, namažemo nadjevom i poklopimo drugim dijelom tijesta, zatim ponovo stavimo nadjev i poklopimo trećim komadom tijesta. Gibanek narežemo na osmine, zalijemo vrhnjem i stavimo peći. Peče se oko 45 minuta.

VIDOVEČKA SARMA

Sastojci:

1 velika glavica vidovečkog zelja
1 kg miješanog mljevenog mesa
5 dag sjeckane slanine
15 dag riže
2 glavice luka
1 jaje
2,5 dag soli
1 žlica vegete
1 žlica papra

Priprema:

Prodinstamo sitno sjeckani luk i slaninu. Dodamo opranu rižu i kratko dinstamo, te dodamo mljeveno meso. Čim promijeni boju, maknemo s vatre i ohladimo, te dodamo jaje, slaninu, sjeckani list peršina i promiješamo. Odvojimo listove zelja i ostatak glavice sitno nasjeckamo. Dio stavimo na dno lonca, a ostalo između sarmi. Sarme slažemo u krug, a između stavljamo suho meso i kobasicu. Na vrh stavimo suho meso ili mesnate kosti, dodamo lovorov list, papar u zrnu te prelijemo umakom koji smo pripremili na sljedeći način: na masti kratko popržimo brašno, protisnemo češnjak, dodamo malo crvene paprike, podlijemo rajčicom i naravno, dodamo vode. Sarma se kuha oko 2 sata.

KRPICE SA ZELJEM

Sastojci:

1 glavica svježeg varaždinskog zelja (oko 1,5 kg)
3 žlice ulja
2 žlice šećera
50 dag tjestenine u obliku krpica
sol, papar

Priprema:

Očistiti zelje i narezati na rezance. Staviti ulje i šećer u posudu pa uz miješanje čekati dok šećer lagano požuti. Zatim staviti narezano zelje i uz povremeno miješanje dinstati dok zelju ne ishlapi sva tekućina i postane smečkasto. Na kraju posoliti i popapriti. Skuhati krpice u slanoj vodi uz dodatak 1 žlice ulja i povremeno miješanje da se ne bi zalijepile. Skuhane krpice pomiješati sa zeljem.

Pripremila: Petra Krklec, 8. b

Intervju s Ivanom Serinijem, posljednjim kovačem iz Domitrovca

NADAM SE DA ĆE ME NASLIJEDITI UNUCI

Gospodin Serini s unukom

Gospodin Ivan Serini (67) obavlja posao kovača od 1967. godine. Njegovim zanatom danas se nitko ne bavi. Posjetili smo ga u njegovoj kovačnici i saznali neke zanimljivosti.

Koliko je star Vaš kovački zanat?

Kovači su postojali još u bakrenom dobu kada su izrađivali oruđa.

Kako ste odlučili postati kovač?

Od malih nogu volio sam koristiti čekić i odmah sam znao koji je moj životni poziv.

Koju ste školu završili?

Završio sam osam razreda osnovne škole. Sve što znam usvojio sam i naučio radom.

Kako je opremljen vaš radni prostor i koji Vam je alat potreban?

Imam staru peć, a radim u alatnici. Koristim čekić, postolje, hapus itd.

Jeste li alat koji koristite naslijedili ili ste ga kupili?

Većinu sam izradio sam, a nešto sam kupio.

U zanosu posla

Koliko ste predmeta do sada obradili ili iskovali?

Bilo ih je toliko da više ni ne pamtim.

Što sve kujete i obrađujete?

Radim potkove, alat, motike, lopate, žarače, plugove.

Potkova je gotova

Jeste li se ikada prilikom kovanja ozbiljno ozlijedili?

Ozlijedio sam se puno puta, ali sam se tako i usavršio.

Volite li raditi taj posao?

U tom poslu proveo sam svoju mladost, naravno da ga volim raditi.

Što radite u slobodno vrijeme?

Obično gledam vijesti, pratim događaje u svijetu.

Je li tko u Vašoj obitelji zainteresiran za Vaš posao?

Nadam se da će me naslijediti unuci.

Gospodin Serini i novinarska ekipa

Piše: Nikolina Đurkas, 8. b

Uz Međunarodni dan muzeja

U CARSTVU STARIH SATOVA NOVČIČA I PORCULANSKIH

Novinarska skupina obilježila je Međunarodni dan muzeja posjetivši muzejsku zbirku "Flajšman" u Vidovcu.

U muzeju se trenutno nalazi više od 1000 predmeta. Tu je bogata zbirka satova, a njih oko 150 je u funkciji, pobožni kipići, porculanske figurice, lusteri, stari novac, stilski namještaj itd. Na pitanje koji je predmet njemu najdraži, gospodin Flajšman nije mogao izdvojiti niti jedan posebno, ali kad bi morao birati, odabrao bi sliku Isusa naslikanu prije 100 godina posebnom vrstom pjene. U zbirci se nalazi i vrlo vrijedan novčić koji potječe iz Bizanta.

U Hrvatskoj se Međunarodni dan muzeja obilježava od 1978. godine, a postojanje muzejskih zbirki spominje se najprije u Dalmaciji još u 14. i 15. stoljeću. Članovi Novinarske skupine posjetili su muzejsku zbirku "Flajšman" u Vidovcu, te od gospodina Flajšmana, vlasnika zbirke, saznali mnoštvo zanimljivih pojedinosti.

Na otvaranje muzejske zbirke i sakupljanje starina potakli su ga njegov otac i djed, koji su od davnina počeli sakupljati stare stvari. O tome je i sam sanjao još od djetinjstva, te je polako misao provodio u djelo. Djed je nekoliko starih stvari, koje su pažljivo uvrštene u muzejsku zbirku, dobio od grofova. Prva stvar koju je gospodin Flajšman uvrstio u svoj muzej bio je ručno rađeni sat iz 18. stoljeća, a nabavio ga je u okolini Ormoža.

Gospodin Flajšman u društvu novinarki

TOVA, FIGURICA

Nažalost, neki su novčići iz tog razdoblja ukradeni zbog vrijednosti. Osim s krađom, gospodin Flajšman ima problema i s nedostatkom prostora. Naravno, to ga nije omelo u njegovoj misiji sakupljača starina. U muzeju se nalazi i mnogo stilskog namještaja koji zahtijeva posebnu brigu. Od ostalih predmeta vrlo je zanimljiv sat koji nas je očarao izgledom i svojim podrijetlom. Dolazi iz Amerike iz doba secesije, a nabavio ga je otac gospodina Flajšmana. Najveća želja gospodina Flajšmana je prenijeti ljubav prema starinama svojoj djeci i unucima.

Piše: Ivana Osredek, 8. a

Prikaz knjige

VIDOVEČKE KITICE

Da tradicija i stari običaji ne bi ostali samo trag u prošlosti naših baka i djedova, potrudila se gospođa Ivanka Kunić, nekadašnja učiteljica hrvatskoga jezika i književnosti u našoj školi.

VIDOVEČKE KITICE

Knjiga "Vidovečke kitice" objavljena je 1999. godine, a govori o starim običajima i tradiciji našeg kraja. Temelji se na kazivanju Vidovčana i Vidovčanki iz svih dijelova naše općine. Podijeljena je na nekoliko dijelova: običaji uz različite prigode, crkvene blagdane i imena svetaca, običaji uz godišnja doba i poslove u kući i oko kuće, narodna nošnja, usmeno pučko stvaralaštvo. Uz običaje, tu su i fotografije i pjesme naših starih. Čitajući knjigu, upoznajte nekadašnji način obilježavanja mnogih blagdana te mnogo davnih zaboravljenih običaja o kojima danas uopće ne razmišljamo i ne pridajemo im nikakvu pažnju.

Na stranicama knjige zabilježene su samo neke sličice iz vidovečkoga života. Vidovec ima bogatu prošlost. Ima se čime okтитi. Autorica nam je uspjela dati sliku bogatstva starog tradicijskog ruha, upozoriti na narodno stvaralaštvo koje je skoro zaboravljeno. Zato pročitajte ovu knjigu i okтите se buketom vidovečkih kitica.

Razglednica Vidovca, vlasništvo Josipa Flajšmana

Piše: Alojzije Košić, 8.a

Gumila u Vidovcu

Vrijeme karnevala kroz povijest

MASKE SKRIVAJU ILI RAZOT

Karneval, mesopust, poklade ili fašnik - pod kojim god imenom da vam je poznat taj dobri stari običaj - znači samo jedno - odličnu zabavu!

Izvorne pokladne svetkovine bile su ozbiljan ritual kojim su se na prijelazu godine tjerali lutajući duhovi predaka, i to zastrašujućim maskama i bukom, da bi se zaštitili ljudi, stoka i polja. Kako je vrijeme prolazilo, društva su napredovala, a vjerovanja u zloduhe slabila, pa je karneval postao prilika za neumjerenosti u "iću i piću", raskalašeno ponašanje, oštru kritiku vladara i društvenih problema ili jednostavno izrugivanje. Ukratko, prilika za sve što inače nije bilo dopušteno.

S dolaskom kršćanstva ta se poganska tradicija pomiče u razdoblje između Sveta tri kralja i Čiste srijede ili Pepelnice i tako se postiže kompromis između vjerskih blagdana i praznovjernih tradicija. Vrhunac karnevala je fašnički utorak - dan prije Čiste srijede - kad se spaljuje fašnička lutka koja utjelovljuje sve što je bilo zlo i naopako u prethodnom razdoblju. Pokladno se vrijeme u Vidovcu naziva "fašjensko doba". Vidovčanska djeca danas fašniku poklanjaju tri dana

prije Pepelnice. Tad prolaze ulicom i ulaze u tuđe domove, plešu i pjevaju da bi na kraju bili nagrađeni kojom kovanicom ili "jajcem". Nekad nije bilo tako. Fašnik je trajao samo jedan dan. Najveća razlika je što nije bilo tolikih kostima koji se danas kupuju u raznim trgovinama, nego su se maske

Motori, motori...

Kakva učiteljica, takav učenik

Kad bakice zaplešu

Emina koreografija je za pet

SKRIVAJU?

izrađivale kod kuće od papira i konca. Od ranog jutra ulicom su prolazile "gumile". Nju su nosila dva muškarca, a bila je sastavljena od "lojtre" prekrivene velikom plahtom ili ceradom. Na "lojtru" (ljestve) nastavljala se drvena pokretna glava. "Gumilu" je vodio jedan "maškar" koji je mahao bičem. Uz njega su bila i dvojica muškaraca obučena u staru, istrošenu odjeću, koji su nosili velike "cekere za jajca". Tako je "gumila" hodala od kuće do kuće. Kad je došla do nečijeg doma, stala je pred vrata, a maškari su došli u kuću i pjevali: "Bog vam daj tak veliki klas kak je ta bota i tak debelu repu kak je gazdaričina rit." Gazdarica ih je nakon lijepih želja poslužila krafnama i dala im jaja koja su kasnije prodali. I hrana je za fašnik bila posebna. Vidovčanke su za doručak pripremale "kiselu župu v koji se skuhala hamica", a za ručak zelje i svinjsku glavu. Nakon obilnih obroka, na Čistu se srijedu postilo.

Danas je karnevalsko slavlje izvrsna prilika za veselje, uživanje u društvu i igri, čak i ako više niste dijete. Odbir maske i kostima također može biti izvor velike radosti, ali i iznenađujućih saznanja o osobi. Ako ste kreativni, možete sami izraditi svoj kostim ili masku. Ako to niste, ništa zatogovinski fundusi kazališta prepuni su božanstvenih maski i kostima, koji se

Ciganska mahala

Kraljevska obitelj

moгу kupiti ili unajmiti. Jednostavno, previše je dobrih, zabavnih i opuštene strane fašnika da biste ga ove godine propustili. U našoj se školi već tradicionalno obilježavaju fašnički dani u sportskoj dvorani. Najprije svi razredi prošeću dvoranom u mimohodu, a neki izvedu i kratak program ili plesnu koreografiju. Nakon toga svake se godine organizira i ples pod maskama.

Kad već ne možete spaliti sve ružno, loše i negativno iz prošle godine, fašnik je prigoda da barem na jedan dan sve to sasvim zaboravite te da u društvu sjajno raspoloženih prijatelja i obitelji očekujete samo najbolje u ovoj godini! I, ne zaboravite! Maska i kostim mnogo više razotkrivaju nego što skrivaju. Zato, odaberete li kostim vještice...

Piše: Alojzije Košić, 8.a

Intervju s učiteljicom Valentinom Štrlek

PLESAČICA S OSMIJEHOM

Učiteljica Valentina Štrlek predaje matematiku u našoj školi. Mali broj učenika i djelatnika Škole zna da je naša matematičarka desetak godina plesala u KUD-u Vidovec, a četiri godine čak i uvježbavala dječju skupinu KUD-a. O dojmovima s mnogobrojnih putovanja, ljepoti i težini plesa pročitajte u nastavku.

Kada ste postali članica KUD-a Vidovec i kakva su Vaša iskustva iz tog početnog razdoblja?

Članica KUD-a postala sam u samom početku osnivanja i formiranja KUD-a Vidovec, tako da je sve u početku bilo novo, nepoznato i neistraženo pa i samo učenje koreografija. Bio je to

jedan veliki izazov, ali ujedno veselje i zabava. Pojedine korake spajali smo u cjelinu te su tako nastajale kompletne koreografije što sam uglavnom savladavala bez poteškoća i kroz zabavu.

Koji Vam je ples bilo najteže naučiti?

Možda je najteže bilo naučiti plesove u početku osnivanja KUD-a kad smo

učili Vidovečku svadbu, ali ne zbog težine samog plesa, već zbog toga što se nismo znali snalaziti u prostoru, postaviti se u koreografiji. Učenje je bilo sporije, nismo imali kondicije, a nismo mogli ni dugo izdržati u glasnom pjevanju. Spojiti ples i izdržati cijelo vrijeme u pjevanju zahtijevalo je dosta snage i izdržljivost što smo tek trebali uvježbati. Kasnije uz puno vježbe naučiš pravilno držanje tijela (stav), pravilno disanje kod pjevanja, nabaciš osmijeh koji mora biti prisutan tijekom cijelog nastupa - sama težina je u savladavanju tih osnova. Kasnije sve ide puno brže i lakše.

Koja Vam se koreografija najviše svidjela?

Jedna od najboljih i meni najljepših koreografija vezana je uz splitske plesove, a svidjela mi se zbog samih kostima koje su oblačile djevojke - bile su to duge i široke haljine. Sam karakter koreografije i glazba bili su potpuno različiti od koreografija našeg kraja pa je možda ljepota bila i u tome što smo učili nešto sasvim novo, nama do tada nepoznato.

Koje ste sve plesove naučili?

Prva koreografija koju sam naučila bila je Vidovečka svadba kojom smo predstavljali naš kraj i običaje, a nakon toga učili smo plesove ostalih mjesta i krajeva, npr. Petrijanca, Medimurja, splitske plesove, plesove Župe dubrovačke itd.

Koja su Vam putovanja i nastupi ostali u sjećanju?

Gostovali smo na mnogim općinskim te županijskim manifestacijama, ali i diljem Hrvatske, npr. u Dubrovniku, Pirovcu, Krku itd. Od međunarodnih gostovanja izdvojila bih nastupe u Sloveniji i Francuskoj. Gostovanje u

Njemačku propustila sam zbog obaveza na fakultetu.

Jeste li sudjelovali na Zeljarijadi?

Na Zeljarijadi sam sudjelovala nekoliko godina zaredom i to od samog osnivanja što je u početku bilo u puno manjim razmjerima. Kao članica KUD-a imala sam radne obaveze, ali i nastupe tijekom ta tri dana održavanja same manifestacije, kao i sudjelovanje u mimohodu.

Da ste vi predsjednica KUD-a, što biste poduzeli, promijenili?

Organizirala bih kroz godinu cjelovečernji program u samom vidovečkom kraju, zatim bih organizirala Dan otvorenih vrata KUD-a, gdje bih kroz prezentacije te izložbu fotografija upoznala posjetitelje s radom KUD-a i njihovim gostovanjima, a s ciljem privlačenja što većeg broja djece i mladih u sam rad KUD-a. Pokušala bih oformiti i stariju skupinu – plesače od 35 do 50 godina.

Je li naporno uskladiti probe i obveze?

U vrijeme kad sam bila članica KUD-a nije mi uopće bilo teško uskladiti probe i obveze. Dapače, probe su doprinijele da se lakše nosim s obvezama u školi, na fakultetu, ali i u svakodnevnim situacijama. Ples, druženje s prijateljima, razgovori tijekom pauze s najboljim prijateljicama, utjecalo je na bolje raspoloženje, ali i olakšanje od svakodnevnog stresa i obveza.

Što biste poručili mladima?

Mladima bih poručila da se učlane i uključe u rad KUD-a jer će im na probama biti zabavno, a kroz druženje s vršnjacima bit će zadovoljniji, sretniji i lakše će podnositi mladenačke brige. Osim toga, nastupima i gostovanjima prezentirat će svoj kraj, običaje i kulturu. Upoznat će nove ljude, njihove običaje, kulturu i krajeve, te će putovati što inače možda nisu u mogućnosti. Vrijedi pokušati!

Piše: Petra Krklec, 8. b

O Zeljarijadi

ZELJU U ČAST

Zeljarijada je gospodarsko-kulturno-zabavna manifestacija koja se svake jeseni od 1997. godine održava u Vidovcu u organizaciji KUD-a Vidovec.

Cilj manifestacije je promocija autohtonog proizvoda vidovečkog kraja- zelja, te same Općine, očuvanje tradicijskih vrijednosti, običaja, kulture, narodnih nošnji, gospodarski razvoj te suradnja s društvima iz cijele Hrvatske i inozemstva. Prvi dan ove trodnevne manifestacije učenici OŠ Vidovec pripremaju malu sarmu, a zatim sudjeluju u Maloj Zeljarijadi, odnosno u zeljarskim igrama. Neki učenici prodaju i kolače koje su ispekli kod kuće uz pomoć svojih mama i baka. Tako zarade za svoje školske potrebe. Drugi dan počinje Velika Zeljarijada. Taj dan je otvorenje sajma starih zanata gdje možemo vidjeti posljednje lončare, medicinare, licitare, stolare, tradicionalne drvene igračke.... Tu su i stare žene i bake koje pokazuju kako se nekad tkalo. Žene iz Udruge žena Vidovec ispeku stare tradicionalne vidovečke kolače. Tijekom sajma kuhari pripremaju megasarmu koja je već ušla u Guinnessovu knjigu rekorda. Ove je

Učenici pripremaju malu sarmu

godine golem i ukusan obrok bio dug 1061 metar, a napravljen je od 800 kilograma svježeg mesa, 300 kilograma suhog mesa i više od tone zelja. Održavaju se Zeljarske igre, a zatim Zeljarska noć na kojoj se svi posjetitelji zabavljaju uz pjesmu i ples. Zadnji se dan, nakon velikog mimohoda KUD-ova i kočija s konjima, održava međunarodni folklorni festival. Stalni sudionici su KUD-ovi iz Makedonije, Rumunjske, Italije. Tu su i Pirovčani koji svake godine iznenade izvedbama svog puhačkog orkestra. Navečer se zabava nastavlja uz glazbene sastave iz našeg kraja. Svake godine Zeljarijadu posjećuje sve više ljudi iz našeg kraja, cijele Hrvatske, ali i iz inozemstva.

Megasarma

Piše: Diana Papec, 8. b

U Starome gradu Varaždin

NARODNA NOŠNJA VIDOVEČKOGA KRAJA

Narodna nošnja vidovečkoga kraja naziv je izložbe što je prije nekog vremena otvorena u Starome gradu. Izloženo je 250 predmeta od kojih je većina posuđena iz obiteljskih zbirki Vidovčana. To je važna izložba jer podsjeća na narodne običaje i nošnje iz našega kraja, koje su već polako zaboravljene – istaknuo je na otvaranju Branko Spevec, ravnatelj Gradskog muzeja Varaždin, koji je uz Općinu Vidovec bio suorganizator izložbe.

Istraživanja 3 mjeseca

Cjelokupni izložbeni projekt temelji se na dosad objavljenim malobrojnim izvorima, ali i provedenim terenskim istraživanjima dostupne građe, pri čemu su osobitno dragocjeni podaci prikupljeni od tamošnjih kazivača. Tijekom tri mjeseca terenskog istraživanja prikupili smo više od 200 primjeraka, a iz fundusa Etnografskog odjela GMV-a izložili smo 40-ak predmeta pa je izloženo 250 raznih izložaka – kazala je autorica stručne koncepcije izložbe Ljerka Albus, viša kustosica na Etnografskom odjelu. Dodala je kako

je najteže bilo sve to povezati u jedinstvenu priču, no pritom su kazivači imali ključnu ulogu, što je znatno pridonijelo razumijevanju prostorno-vremenskog slijeda razvoja i uporabe tradicijske odjeće te tumačenju lokalnoga nazivlja. Izloženo je nekoliko kompleta muške i ženske narodne nošnje, dijelovi odjeće, obuća, fotografije i nakit. Atraktivno, raskošno narodno blago vidovečkoga kraja za ovu je prigodu posuđeno iz privatnih obiteljskih zbirki toga kraja.

Važna uloga KUD-a

Važnu ulogu u očuvanju tradicionalne baštine ima i Kulturno-umjetničko druš-

tvo Vidovec, koje danas broji oko 100 članova, a koji su aktivnim djelovanjem potaknuli i ostalo stanovništvo na veće zanimanje za očuvanje narodne kulture i običaja. Upravo su oni svojim plesom i pjesmom oduševili publiku na otvaranju izložbe. A vidovečke kuharice pobrinule su se da gosti kušaju i specijalitete koji se godinama pripremaju u tom kraju.

Uskoro i Etnokuća u Vidovcu

Posebno ponosan predstavljanjem narodne baštine vidovečkog kraja u prostoru Starog grada na otvaranju izložbe bio je načelnik Bruno Hranić. Istaknuvši kako je izložba odlična promidžba Vidovca te cijeloga vidovečkoga kraja, kazao je kako će u Vidovcu uskoro biti otvorena etnokuća u kojoj će biti predstavljeni svi narodni običaji i sačuvane narodne nošnje te originalni recepti vidovečkog kraja. Bit će to zanimljivo malim i velikim Vidovčanima, ali i turistima koji rado dolaze u ovaj kraj.

Piše: Diana Papec, 8. b

Članovi KUD-a u vidovečkoj narodnoj nošnji

U potrazi za starim hižama

UMIRU STARE KAPURE

U Vidovcu su, kao i u mnogim drugim mjestima, nestali stari svjetovi. Davno. Više nema veseljaka Baltazara Patačića koji je Krkanec proslavio „vinskim sveučilištem“. Spomen na dobročinitelja pl. Jordisa živi još samo u sjećanjima najstarijih Vidovčana, a posljednja potomkinja porodice Kukuljević- Jordis, Karmen Kukuljević, živi daleko od Vidovca. Ostali su samo spomenici kulture i sve bljeđe i bljeđe slike iz prošlosti.

No, osim ruševnog dvorca treće spomeničke kategorije, prorijeđenog romantičarskog perivoja, devastirane kurije, crkve, „trpećeg Isusa“ na raskrižju, spomen-ploča u plemićkoj kapelici na seoskom groblju-ostalo je još nešto- narodna tradicija. A nju, između ostalog, čini i način gradnje seoskih kuća i gospodarskih objekata. Krenuli smo u potragu za tim posljednjim ostacima pučke graditeljske baštine, u potragu za starim „hižama“, za onim dijelom anonimne graditeljske umješnosti koja tako nemilosrdno nestaje pod naletom betonske civilizacije i uskoro je više neće biti. Vrijeme nakon II. svjetskog rata donijelo je svoje „blagodati“. Loša politika prema selu, na krilima industrijalizacije i urbanizacije, trebala je selo, seljaštvo i poljoprivredu odvesti u „svijetlu i sretnu budućnost“. Najednom je sve, što je bilo tradicijsko, smatrano nazadnim, preživjelim. Seljaci su se počeli stidjeti svoje tradicije. Sjećam se da su se najprije počeli rušiti drveni, od letava i dasaka napravljeni plotovi, vrbove živice dobro isprepletene i potkresivane, kojima su bili ograđeni seoski tradicijski vrtovi. Daske, letve, „živu“ ogradu zamijenile su ograde od betonskih blokova, željezne rešetke „iscifrane“ i obojene kričavim bojama. Šezdesetih godina asfaltirana cesta porušila je lijepa stabla pred zgradom stare pučke škole i crkve. Ispred seoskih kuća nestaje domaće raslinje (jorgovani, anisi, žganci), starinske sorte biljaka i voćaka, s prozorskih dasaka

Stara kapura u Nedeljancu

izgubile su se „muškatele“. A seljaci grade nove kuće, grade kako znaju, grade loše, ne po uzoru na vlastitu tradiciju, već uzore traže na gradskim periferijama, u gradu. Nestalo je ono što je pučkom graditeljstvu davalo posebnu draž-skladna veza s krajolikom. Cesta je kao crvena nit povezivala niske kuće koje su se gradile na uličnoj liniji, s trokutastim zabatima na ulicu. Snimajući te posljednje ostatke tradicijske seoske arhitekture (Tužno, Cargovec, Šijanec, Vidovec, Nedeljanec) vidljivo je da su ti zabati svaki za sebe, imali neku posebnost, detalj, koji mu je davao osobni pečat. Ukrasi oko uskih prozora, male

kamene niše u vrhu zabata gdje su bile svetačke figure Marije, Krista ili sv. Florijana- danas su prazne, uz neke izuzetke. Upravo ta zabatna pročelja prizemnica činila su selo vizualno i ritmički vrlo zanimljivim. Ono što nas je posebno fasciniralo su „kapure“, ulazni trijemovi u kuću. Riječima je teško opisati bogatstvo i umješnost anonimnog graditeljstva. Svaka kapura (a snimili smo ih dvadesetak) sama za sebe jedno je svjedočanstvo o graditeljskoj umješnosti.

Piše: prof. Mira Smerke, predsjednica Pokreta prijatelja prirode Lijepa Naša

Arboretum Opeka

VAPAJ ZA SPA

Na rubu sjeverozapadne Hrvatske, tik uz samu državnu granicu sa Slovenijom, u malom mjestu Marčan pokraj Vinice, nalazi se jedan od najvrjednijih hortikulturnih spomenika najviše kategorije u Europi – arboretum Opeka. Zadivio me već na terenskoj nastavi kada sam odlučila dodatno istražiti njegovu povijest i jedinstvenost. Danas je taj biser Hrvatskoga zagorja, koji se proteže na 64 hektara, zapušten i vapi za obnovom i spasom.

Jedinstvenost

Zbog arboretumovih umjetničkih, dendroloških, znanstvenih, odgojno-obrazovanih i kulturno-povijesnih vrijednosti, 1947. godine proglašen je zaštićenom prirodnom rijetkošću, a 1961. godine spomenikom vrtno arhitekture – arboretumom.

Gubitak sjaja

Nažalost, saznajem da je održavanje ovog jedinstvenog spomenika danas prepušteno samo mjesnoj Poljoprivrednoj i veterinarskoj školi, zbog čega gubi svoj nekadašnji sjaj koji mu je podarila glasovita francusko-austrijsko-hrvatska plemeniša obitelj grofova Bombelles, ustrojivši ga polovicom 19. stoljeća. Članovi obitelji

Bombelles brinuli su se i održavali Opeku u zavidnom stanju dok je bila u njihovom vlasništvu, sve do 1945. godine, a nakon toga su se o njoj brinule državne institucije.

Prvi vlasnici

Od gospodina iz Poljoprivredne i veterinarske škole koji nas je proveo arboretumom, saznajem da veliki značaj ima i dvorac koji se prvi put spominje 1674. godine; tada je bio u vlasništvu grofova Keglevića koji se i spominju kao prvi vlasnici na natpisu na samom ulazu u dvorac. U to vrijeme nema još govora o bilo kakvoj planskoj sadnji parka. Nakon Keglevića dvorac i okolna zemljišta bili su u posjedu grofova obitelji Nadasdy; kasnije su ih naslijedili grofovi Draškovići koji su jednom

svojom lozom živjeli u Zelendvoru, dok im je na mjestu današnjeg arboretuma bila obična ciglana. Otuda i naziv Opeka. Međutim, Draškovići postepeno sele iz Zelendvora u Opeku, gdje nastaje i primitivna industrija, a dvorac se popravljao i preuređuje za stanovanje vlastele. Početkom 19. stoljeća počinje prvo smišljeno i plansko oblikovanje parka. Posljednji Drašković u Opeki i Zelendvoru bio je Franjo Drašković, koji je umro 1857. godine. Nekoliko godina prije svoje smrti, 1852., udao je svoju kćer Ferdinandu za grofa Marka Bombellesa, člana stare francuske velikaške obitelji, koji se nalazio na austrijskom carskom dvoru. Tako su Draškovići preko Bombellesa bili direktno povezani s carskom austrijskom krunom i

LSOM

obvezni na reprezentativni život, a dvorac i park Opeka sve više dobivali na značenju i vrijednosti. Dvorac je sagrađen u baroknom stilu i nalazi se usred arboretuma. Međutim, toliko je puta pregrađivan i nadograđivan da je izgubio svaku povijesnu i arhitektonsku vrijednost. Godine 1856. Marko Bombelles je renovirao dvorac i dodao pseudogotski teutonski izgled. Prema vidljivom natpisu na pročelju dvorca spomenuto je renoviranje 1910. godine, dvije godine prije smrti Marka Bombellesa mlađeg.

Sudbina dvorca

Poslije Drugog svjetskog rata dvorac je imao razne namjene: Opeka sa svojim vrijednim i raskošnim inventarom i brojnim umjetninama postaje jedna od rezidencija Josipa Broza Tita, koji je, kao i nekada jugoslavenski kralj Aleksandar, dolazio u lov u Zelendvor i boravio u dvorcu. Kada je dvorac sredinom 20. stoljeća kao državna rezidencija bio napušten, u njemu 1958. godine počinje s radom prva hrvatska

vrtlarska škola. Nekoliko godina kasnije škola dobiva novu zgradu, a umjetnine i inventar odnose se iz dvorca koji ostaje zapušten. Dvorac zatim služi kao učenički dom. Početkom sedamdesetih godina biva napušten, zatvoren i prepušten zubu vremena. Nakon toga se na održavanju ne radi gotovo ništa do 1989. godine, kada se oštećeno krovništvo skida i ostavljaju se goli zidovi daljnjem propadanju i urušavanju. Početkom 90-tih godina prošlog stoljeća dvorac se pokušavao obnoviti: dobio je novo krovništvo, ali je ubrzo

ponovno zapaljen i prepušten rušenju, paležu i uništavanju.

Počeci i uređenje arboretuma

Perivoj je rađen po nacrtima nizozemskih vrtlara, a barokna osnova ostvarena je kroz klasično oblikovanje po uzoru engleskih. Formiranje parka i dopremanje egzotičnog drveća službeno počinje 1860. godine, iako je i prije bilo zasađenih primjeraka koji su danas stari preko 200 godina. Sadnice su se nabavljale iz raznih dijelova svijeta. Zahvaljujući jedinstvenosti tog područja, većina sad-

nica prilagodila se podneblju Opeke. Za uređenje i popunjavanje arboretuma, najzaslužniji je Marko Bombelles mlađi, jedan od najbogatijih ljudi u Hrvatskoj koji je ujedno imao i prvi automobil. U njegovo vrijeme, 1884. godine, park je dobio svoj konačni i sadašnji izgled. On je mnogo putovao po čitavom svijetu te je po uzoru na druge dvorove nastojao okružiti i svoj dvorac što ljepšim parkom sa što više egzotičnih primjeraka, a pogotovo endema. Većinu je primjeraka dobio na poklon ili zamjenjivanjem. Za vrijeme Drugog svjetskog

rata i neposredno poslije, arboretum je ostao gotovo netaknut. Iako se nije bavljalo mnogo novih primjeraka, nije upropašten ni jedan njegov važniji dio. Temeljita obnova i proširenje nastavljeni su i sljedećih godina, da bi današnji oblik perivoj dobio 1884. godine, a zatim je i dodatno povećan 1902. i 1910. godine. Vlasnici arboretuma su se mijenjali, a danas njime upravlja Poljoprivredna i veterinarska škola koja se po njemu i zove "Arboretum Opeka".

O izgledu arboretuma

Arboretum je podijeljen u dva osnovna dijela – brdski i ravničarski. U brdskom prevladava hrast kitnjak i pitomi kesten, a kasnije se nadopunjavao bukva, divljim trešnjama i ostalim domaćim vrstama drveća. Donji, ravničarski dio arboretuma, također je podijeljen na dva dijela. Na gornjem je dijelu uređen engleski park, a niže je zasađeno više skupina bjelogorice i crnogorice. Velika je livada Bombellesima služila kao streljana i prostor za jahanje, a uz veliki bazen i teniska igrališta, uređeno je i slikovito jezerce.

Raznolikost drveća

Gospodin iz Poljoprivredne škole pravi je znalac glede prepoznavanja endemskih biljaka u arboretumu. Saznajem da je najvrjednije drveće koje i danas raste uvezeno iz Japana, Kine, Tibeta, Kavkaza, Sjeverne Amerike i Europe. Prema

popisu biljnog inventara iz 1963. godine, u parku se nalazilo ukupno 14 016 primjeraka, tj. 182 vrste. Najatraktivnije skupine drveća nalaze se pri samom ulazu u park i u smjeru dvorca: crni orah, kalifornijski libocedar, kavkaska jela te *Sequoia gigantea* o čemu smo učili i na biologiji. Od zanimljivijih vrsta treba istaknuti i golemu tuju koja donje grane ponovno ukorjenjuje i iz njih rastu novi primjerci, što sve zajedno čini jedinstvenu cjelinu te se doima poput ogromnog šatora pod koji može stati i do stotinu posjetitelja. Stožastog je oblika s granama do tla, unutrašnjost je ogromna i prohodna te nije niti čudno što se još naziva i "kapelica". Uz prirodno jezerce nalaze se močvarni čempresi, pačempresi i drugo bilje. U arboretumu raste i jedna vrsta četinar-a-endema, koji je tek 1942. godine otkriven i u Kini. Veliki je ponos parka i aleja rhododendrona koji raskošno cvatu krajem svibnja.

Neizvjesna sudbina

Opeka – jedinstveni hortikulturno-arhitektonski spomenik najviše kategorije – zaboravljen i napušten od hrvatske javnosti i odgovarajućih hrvatskih institucija, ušao je u 21. stoljeće s neizvjesnom sudbinom. Napušten i sam. Hoće li mu itko pružiti ruku, čuti njegov vapaj? Hoće li itko čuti moj mali glas za njegovo spasenje?

Piše: Ana Ljubek, 8. b

Projekt

KRUH NAŠ SVAGDANJI

Donosimo djelić onoga što smo istražili.

Običaji žetve nekad (prema kazivanju moje bake Terezije Košić)

Običaji žetve danas i nekad mnogo se razlikuju. Pšenica je ženskog roda pa se mora sijati u srijedu, subotu ili nedjelju jer su ti dani također ženskog roda. Ako se sijao ječam, sijao bi se u ponedjeljak, utorak, četvrtak ili petak. Kad bi polje bilo obrađeno, seljaci bi došli s vrećama u ruci te bi samo bacali zrnje po polju. Morat će proći još puno vremena da pšenica naraste. Ako bi seljaci čuli kukavicu nakon Ivandana, 24. lipnja, zaključili bi da će žetva biti loša, a ako u proljeće bude puno maslačaka, žetva će biti dobra. Seljaci se na polje vraćaju ljeti. Žetvu obavljaju kosom ili srpom. Žetva je morala početi rano ujutro. Nije smjelo biti prevruće jer se tako „prizivala kiša“. Jedan od seljaka škropi pšenicu svetom vodom. Ako netko stane na pšenicu, pratit će ga loša sreća. Žito su u snopove vezali dječaci od 13 do 16 godina. Navečer, kad su punili kola koja su najčešće vukli konji, pomolili bi se: „Prazna zemli-

Na priredbi za Dane kruha

Ususret Danima kruha i Danima zahvalnosti za plodove zemlje, učenici 6. a i 6. b razreda na satu su hrvatskoga jezika dobili istraživačke zadatke vezane uz projekt „Kruh naš svagdanji“. Zadatke vezane uz običaje žetve, stare bakine recepte i kuharice, posjet pekarnici te male razlikovne rječnike, učenici su istraživali u skupinama tijekom dva tjedna, te prezentirali najprije na satu hrvatskoga jezika, a zatim i na priredbi uz Dane kruha ostalim učenicima i učiteljima.

U pekarnici Edi

ca ostala pona Božega dara. Bog dej i mila Marija.“ Idućeg dana ujutro zrnje bi se odvajalo od klasa. Najčešće se tvrdim predmetom udaralo po snopovima, no oni ljeniji pustili bi stoku da po njima gazi. U međuvremenu se pleo žetveni vijenac. Plela bi ga najljepša i najvrednija žetelica. Kućedomačin bi vijenac stavio na prozor, a zatim bi bio ukras na uskršnom i božićnom stolu. Prigodom darivanja vijenca, recitala bi se pjesma:

*Vijenac žita,
Vijenac zlata,
Nosi djeva umiljata!
Evo tebi gospodare,
Vijenac tebi cura daje!*

Piše: David Košić, 6. a

Projekt - Kulturna baština virovitičkoga kraja

SLAVONSKI NARODNI VEZ

Projekt se radi već dvije školske godine, a sve ono što nastane kao rezultat kreativna rada, bit će predstavljeno na izložbama u holu škole.

Cilj je projekta upoznavanje učenika s povijesnim vrijednostima etnografske kulture našega kraja. Učenike treba odgajati poučavanjem o kulturnim vrijednostima, proučavanjem istih te prikupljanjem, čuvanjem, izradom i izlaganjem izrađenih predmeta. Na taj će se način unaprijediti učenikovo shvaćanje bliže i dalje

okoline te svijeta (vezano uz kulturnu baštinu) te proširiti interes učenika za slavonski narodni vez.

Izrađujući slavonsku čipku od bijelog hamer papira, učenici naše škole razvijaju svoje oblikovne sposobnosti kao spontani osobni izraz, potiču kreativne aktivnosti vezane uz baštinu. Prikupljeni etnografski predmeti i čipke od papira izlažu se u izložbenom prostoru u holu škole te se na taj način održava kontinuitet u održavanju postojeće zbirke. Projekt se radi već dvije školske godine, a sve ono što nastane kao rezultat kreativna rada, bit će predstavljeno na izložbama u holu škole. Prema mogućnostima te interesima učenika, projekt će biti predstavljen izvan prostora škole. Voditeljica je svih aktivnosti nastavnica likovne kulture, Ankica Fijala.

Danijela Mioković, 8. a
(OŠ I. Brlić-Mažuranić, Virovitica)

Natjecanje Lidrano i Znanost mladima 2019.

USP

Učenici naše škole sudjelovali su i ove školske godine na natjecanjima i smotrama Lidrano i Znanost mladima te postigli vrlo zapažene rezultate.

Na smotri Lidrano postigli smo sljedeće uspjehe:

Literarni izraz

Mihaela Sačić, 8. r – prvo mjesto na međuopćinskoj smotri Lidrana i sudjelovala na županijskoj smotri; - mentorica: učiteljica Kristinka Štefan, prof.;
Simon Kolar, 5. r – prvo mjesto na međuopćinskoj smotri Lidrana i sudjelovao na županijskoj smotri; - mentorica: učiteljica Sanja Biškup, prof.;

Novinarski izraz – kategorija samostalnog novinarskog rada

Ana Ljubek, 7. r - prvo mjesto na međuopćinskoj smotri Lidrana i sudjelovala na županijskoj smotri Lidrana; - mentorica: učiteljica Sanja Biškup, prof.;
Marko Kovačić, 8. r – prvo mjesto na međuopćinskoj smotri Lidrana i sudjelovao na Županijskoj smotri Lidrana; - mentorica: učiteljica Kristinka Štefan, prof.;

Robert Remar na županijskoj smotri Lidrano u HNK Varaždin

OSVOJILI SMO

Novinarski izraz – kategorija školskih listova

Školski list Budilica osvojio je prvo mjesto na županijskoj smotri Lidrana, te sudjelovao na državnoj smotri Lidrana; - glavna urednica Budilice bila je Ana Ljubek, a zamjenica glavne urednice Ivana Osredek; - voditeljica novinarske družine je učiteljica Sanja Biškup, prof.;

Dramsko-scensko stvaralaštvo – pojedinačni nastupi

Robert Remar, 5. r - prvo mjesto na međuopćinskoj smotri Lidrana i sudjelovao na županijskoj smotri Lidrana; - mentorica: učiteljica Sanja Biškup, prof
Diana Papec, 7. r - prvo mjesto na međuopćinskoj smotri Lidrana i sudjelovala na županijskoj smotri Lidrana; - mentorica: učiteljica Kristinka Štefan, prof
Na natjecanjima znanost mladima 2012. postigli smo također iznimne uspjehe

Biologija

Alojzije Košić, 7. r. - osvojio je drugo mjesto na županijskom natjecanju; - mentorica: učiteljica Đurđica Teodorović, dipl. ing.

Tehnička kultura

Raketno modelarstvo

Tomislav Gredelj, 8. r osvojio je 1. mjesto na županijskom natjecanju i 2. mjesto na državnom natjecanju; - mentor: učitelj Josip Lacković, dipl.ing.;

Natjecanje Mladeži hrvatskog Crvenog križa

Ekipa Mladeži hrvatskog Crvenog križa naše škole koju su činile: Diana Papec, Jelena Blaži, Simona Melnjak, Laura Lazar – Đurdek, Ines Kučko i Tamara Banec osvojila je 2. mjesto na gradskom natjecanju; - voditeljica: učiteljica Martina Heček, dipl.ing.;

Diana Papec na županijskoj smotri Lidrana u HNK Varaždin

Smotra likovnog stvaralaštva

Mihaela Sačić, 8. r - sudjelovala je sa svojim likovnim radom na županijskoj i državnoj smotri likovnog stvaralaštva; - mentorica: učiteljica Iva Šarić, prof.; Osim navedenih natjecanja, učenici naše škole sudjelovali su i na međunarodnom matematičkom natjecanju "Klokan bez granica". Najbolji uspjeh, te nagrade Hrvatskog matematičkog društva ostvarili su sljedeći učenici: Niko Mihalinec, 2. r. - mentorica mu je bila učiteljica Silvana Fišter; Mihael Farc i Helena Brezovec – mentorica im je bila učiteljica Silvija Mekota;

28. dani Ante Kovačića – nagradni natječaj

Matija Simon, 5. r., Doris Mašić, 5. r, Karolina Štefok, 5. r., Simon Kolar, 5. r., Ana Ljubek, 7. r. i Igor Korpar, 8. r. -

mentorica: učiteljica Sanja Biškup, prof.

Sportska natjecanja

Marin Mašić, 5. r. – 1. mjesto na županijskom natjecanju u krosu; Patrik Tuđan, Mihael Horvat, Leon Petric i Emanuel Melnjak (8. r.) – 3. mjesto ekipno na županijskom natjecanju u krosu;

Svim učenicima i njihovim mentorima i voditeljima čestitamo na postignutim rezultatima!

Nagrađeni učenici:

VIII. a: Iva Breški, Vlatka Flajšman, Andrijana Jurinjak, Igor Korpar, Jelena Kovačić, David Mašić, Franjo Papec i Mihaela Sačić;

VIII. c: Emanuel Melnjak

Priredila: Ana Ljubek, 8. b

Dani kajkavske riječi- Zlatar 2012.

ZAZVONIO JE DRAGI NAŠ KAJ

U okviru manifestacije Dani kajkavske riječi u Zlataru, i ove se godine održao Zbor malih pjesnika. Na natječaj su se odazvale 43 osnovne škole iz Krapinsko-zagorske, Međimurske, Varaždinske, Koprivničko-križevačke, Primorsko-goranske i Zagrebačke županije, te Grada Zagreba.

Sudionici iz Varaždinske županije

U Zlataru se okupio kaj u njegovoj izgovornoj različitosti od Murskog Središća do Delnica. Mnogi „mali“ pjesnici diljem kajkavske Hrvatske, pod okriljem entuzijazma svojih voditelja, njeguju našu dragu kajkavsku riječ. Na natječaj je stiglo 276 pjesama, no stručni ocjenjivački sud u sastavu: prof. Željka Horvat-Vukelja, dr.

Joža Skok i dr. Ivo Kalinski odabrao je za javno izvođenje 45 pjesama mladih autora među kojima su i učenici naše škole, Mia Rog pjesmom Babičin gibanik i Matija Simon pjesmom Gđa moja mati govori.

Ove je godine naša škola proglašena najuspješnijom te je nagrađena plakatom i knjigom Zbora malih pjesnika,

a za najbolji odabir radova i najbolju voditeljicu, nagradu (kristalno zvono Zbora malih pjesnika) primila je naša učiteljica hrvatskoga jezika, profesorica Sanja Biškup. Program su uveličali učenici iz Cernika i Žminja, te zbor zlatarske osnovne škole.

Piše: Doris Mašić, 6. a

12. međunarodni kazališni festival u Osijeku

GLUME NA NJEMAČKOM

Već se 12. put održao Međunarodni kazališni festival u Osijeku čiji je organizator Zajednica podunavskih Švaba i njihova izvršna direktorica, gospođa Renata Trischler. Festival se održao 28. lipnja 2012. godine u Dječjem kazalištu Branka Mihailevića u Osijeku, gdje su sudjelovali naši „Videki“, i to već 9. put. Videki su dramska skupina škole koja glumi na njemačkom jeziku i sudjeluje na mnogim kazališnim festivalima, poput ovoga u Osijeku, ali ima i svoj kazališni festival,

„Theaterspiele der Grundschule Vidovec“. Videki su u Osijek stigli na sam dan Festivala. Tamo su odradili generalnu probu za svoju predstavu pod nazivom „Miss Bauernhof“, te pričekali početak Festivala. Osim „Videka“, na Festivalu su sudjelovale i ostale skupine iz Hrvatske, Srbije te iz Rumunjske. „Videki“ su prespavali u Učeničkom domu, prošetali Osijekom, otišli na sladoled te se sljedećega dana vratili kući. Valja napomenuti da su 12. međunarodni kazališni dani na njemač-

Videki u Osijeku

kom jeziku financiran iz sredstava Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

Piše: Ana Ljubek, 8.b

Natječaj Moja prva knjiga

NAJBOLJE SLIKOVNICE

Pohvaljena i nagrađena slikovnica

Helena

Samanta

Pohvaljena slikovnica Roberta Remara

U Karlovcu se 4. listopada 2012. godine održala dodjela nagrada za sudjelovanje u nagradnom natječaju „Moja prva knjiga“. Između 649 slikovnica, stručno povjerenstvo u sastavu: Sanja Pilić, Tito Bilopavlović i Romana Leko, odlučilo je da slikovnica *Neobičan svijet* Samante Zagorec, učenice 7. b razreda naše škole, osvaja drugo mjesto. Treće mjesto osvojile su Tena

Noemi, Tena i Samanta s mentoricom

Pomper i Noemi Špiranec iz 7. b razreda. Pohvalnice za sudjelovanje na natječaju primili su i učenici Robert Remar iz 6. a, Helena Brezovec iz 7. b te Petra Krklec iz 8. b razreda. Mentorice učenika su učiteljice Kristinka Štefan, Martina Mesek i Sanja Biškup. Učenici su mogli pitati stručno povjerenstvo za komentare glede svojih slikovnica, a i dobili su dobre savjete kako ih ubuduće poboljšati.

Samanta Zagorec, 7. b

Državno natjecanje u raketnom modelarstvu

LJUBITELJ RAKETA

Učenik 8. c razreda Mateo Kolarek, član je Raketnog modelarstva u DPTK Varaždin. Prema riječima njegovog mentora i instruktora raketnog modelarstva za našu županiju Zlatka Cesara, Mateo se pripremao godinu dana jer voli ovu aktivnost koja traži upornost, ustrajnost, preciznost i ljubav prema raketama. Nakon uspješnih smotri u Varaždi-

nu, uvršten je u ekipu Varaždinaca (ekipu čine 3 člana) te je predstavljao našu županiju na 32. Croatia cup-u u raketnom modelarstvu na državnom natjecanju u Čakovcu, "Čakovec 2012."

U pojedinačnoj kategoriji osvojio je 2. mjesto i srebrnu medalju, a u ekipnoj kategoriji 1. mjesto i veliki pehar.

Piše: Ana Ljubek, 8. b

Državni Lidrano

BUDILICA PONOVRNO MEĐU NAJBOLJIMA

Na izložbi školskih listova u Šibeniku

Učenci Varaždinske županije i ove su godine bili vrlo uspješni na državnoj smotri literarnog, dramskog i novinarskog stvaralaštva- Lidrano, koja je od 15. do 17. travnja održana u Šibeniku.

U kategoriji školskih listova Varaždinsku županiju predstavljao je naš školski list Budilica, čije su glavne urednice Ana Ljubek i Ivana Osredek, a voditeljica je profesorica Sanja Biškup. Učenci i njihovi voditelji sudjelovali su u radu okruglih stolova i radionica, razgovarali s eminentnim hrvatskim književnicima, glumcima, novinarima, radijskim urednicima i filmskim redateljima, posjetili Šibenik i katedralu sv. Jakova, prošetali šibenskom rivom.

Piše: Ana Ljubek, 8. b

28. dani Ante Kovačića i 27. susret Ivce Kičmanovića

KIČMANOVIĆI NA OKUPU

Iz godine u godinu Kičmanovići iz naše škole ostvaruju sve bolje uspjehe što nam potvrđuje ovogodišnji broj nagrađenih i pohvaljenih učenika. Naime, između 70-ak učenika iz cijele Hrvatske, nagrađena su dva učenika naše škole, i to Igor Korpar iz prošlogodišnjeg 8. a i Simon Kolar iz 6. c razreda, dok su pohvaljeni radovi Karoline Štefok, Doris Mašić i Matije Simona iz 6. a, te rad Ane Ljubek iz 8. b razreda. Nagradu je za najbolji odabir radova primila i naša voditeljica, profesorica Sanja Biškup. Učenci su najprije posjetili Hrvatski sabor gdje su mogli vidjeti mjesto odakle se upravlja cijelom našom Hrvatskom. Nakon toga uslijedila je Smotra li-

Ispred crkve svetog Marka

terarnog i novinarskog stvaralaštva. Nagrađene radove čitali su glumci Sunčana Zelenika i Zvonko Novosel. Na otvorenju je nastupio Miroslav Živković otpjevavši pjesmu Dobro mi došel prijatel uz pratnju maestra Stjepana Mihaljinca, koji je dobio Porina za životno djelo. Zatim su uslijedili epigrami i pjesme Paje Kanižaja u interpretaciji Zvonka Novosela, nastupi mladog violinista Marka Glogovića i Antuna Stašića. Gost novinarske radionice Pajo Kanižaj, odgovarao je na pitanja mladih novinara. Učenci naše škole posjetili su HAZU i pogledali Bašćansku ploču.

Piše: Ana Ljubek, 8. b

Maturalno putovanje

NAŠA DALMATINSKA AVANTURA

Naši su sedmaši doživjeli pravu avanturu na maturalnom putovanju koje je trajalo od 12. do 16. lipnja prošle školske godine. Cilj im je bio istražiti Dalmaciju, točnije Split, Makarsku rivijeru, Tučepe, Dubrovnik i deltu Neretve. Krenimo zajedno na putovanje snova!

Glavno da smo svi na okupu

Još samo da zaželim želju

Nikamo bez plana grada

Učiteljica matematike izračunava površinu splitskih zidina

Oduvijek me zanimala umjetnost

Jesu li ovi živi?

Ispred Malakološkog muzeja
u Makarskoj

Tri, dva, jedan ... skači!

Šetnja Dubrovnikom

Sretan rođendan Doris i Dariju!

Sandi, petica iz penjanja

Sunčanje na Lokrumu

Anđeli čuvari su na broju

Vožnja deltom Neretve

U svetištu Vepric kraj Makarske

Pripremila: Ana Ljubek, 8. b

S Meksikancima u High Chaparral-u

Liseberg

Moje putovanje u Švedsku

SNOVI POSTALI STVA

Nakon putovanja avionom, slijedio je put vlakom kojim sam se vozila po Oresundskom mostu. To je most koji je zapravo granica između Danske i Švedske. Pola mosta je ispod, a druga polovica je iznad mora. Baš zanimljivo!

Ispunjenje snova

Kao mala, uvijek sam sanjala o putovanju u Švedsku. Pošto imam tetu koja tamo živi, nikad nisam izgubila nadu. Za vrijeme ljetovanja u Hrvatskoj, teta me prošle godine pozvala k sebi. Napokon! Moja se želja ispunila! U početku nisam mogla vjerovati. No, zaista sam otputovala i boravila tamo puna dva tjedna. Pošto je bilo odlično, krenimo zajedno na putovanje!

Prvi put u avionu

Putovala sam avionom od Zagreba do Kopenhagena. Putovanje je trajalo oko 2 sata i svi misle da sam se bojala. Barem malo. No, to nije istina. Uopće se nisam bojala. Moje sjedalo nalazilo se skroz na kraju aviona, do prozora. Bilo je prekrasno gledati more, šume, ceste... Sve iz ptičje perspektive. Kuće nisam vidjela, bile su premale, no Sunce je bilo prediv-

no! Putovala sam sama, i to prvi put! Naravno, nisam bila baš sasvim sama, imala sam stjuarda. Zapravo četvoricu njih. Jednog još u Hrvatskoj, dvojicu u avionu i jednog u Kopenhagenu. Kad sam stigla u Kopenhagen, prvo me dočekao stjuard koji me otpratio do Anne i Maje. Anna je kći moje tete, a mala Maja je Annina kći.

Nakon putovanja avionom, slijedio je put vlakom kojim sam se vozila po Oresundskom mostu. To je most koji je zapravo granica između Danske i Švedske. Pola mosta je ispod, a druga polovica je iznad mora. Baš zanimljivo!

Pogled na Baltičko more-neopisivo

Stigla sam u Švedsku, i to u grad Malmo. Tamo nas je čekao Olle, Annin muž i Majin otac. Krenuli smo u šetnju i razgledavanje. Najviše mi se svidio pogled na Baltičko more. Neopisivo! Nisam se kupala, ali sam smočila noge.

More je bilo hladno, no prekrasno. Nakon razgledavanja, krenuli smo k teti. Varnamo! Napokon, stigli smo! Vrijeme je bilo lijepo. Jako su mi se sviđele kuće, a tetina je bila najljepša. U blizini se nalazilo jezero kamo sam se odlazila kupati. Posjetila sam i Marie, drugu kćer moje tete. Ona ima tri sina, Simona, Albina i Gustava. Druženje s njima bilo je nezaboravno.

U najvećem švedskom lunaparku

U Göteborgu sam bila tri dana kod Anne. S nama su još bili Simon, Albin i Gustav s Mariom. Göteborg je drugi grad po veličini u Švedskoj i najveći sveučilišni grad u Skandinaviji. Nalazi se na zapadnoj obali. Ima negdje oko 485.000 stanovnika. Još mi se više svidio posjet Lisebergu. To je najveći, najpoznatiji i najposjećeniji lunapark u Švedskoj. Prvi put je otvoren 1923. godine i jedan je od 10 najvećih i naj-

Vožnja Baltičkim morem

ARNOST

zabavnijih lunaparka svijeta. Službene boje lunaparka su ružičasta i zelena. U Lisebergu je bilo fantastično! Bila sam na *flume ride-u*, vlaku smrti, "tre-skačima", vrtuljku, *kalleradu*, *anonenu* te na najvećem i najbržem vlaku u lunaparku koji se zove Balder. To je stvarno bilo ludo!

U društvu Meksikanaca, Indijanaca i kauboja

High Chaparral je kaubojski park smješten u blizini Värnama, grada i sjedište istoimene općine u središnjem dijelu južne Švedske, s oko 18.469 stanovnika. Park je otvoren 1966. godine, a osnovao ga je Bengt Erlandson. Bengt je započeo graditi park ni iz čega. Prikupljao je stare stvari i tako je napravio ovaj park. Kroz cijeli park vozila sam se vlakom. Park je podijeljen na 3 dijela: na indijanski dio, "Wild West" (kaubojski dio) i meksički dio. U parku Meksikanci, Indijanci i kaubojski pokazuju kako izgleda jedan njihov dan. Meni su se najviše sviđali Meksikanci. Bili su rasplesani, raspjevani, jednostavno najbolji! Postoji i zanimljiva kaubojska predstava kojom posjetitelji mogu vidjeti kako se i što se sve

High Chaparral

nekad događalo. Osim vlakom, u parku se može uživati i u vožnji brodom po rijeci.

Poput prave Kineskinje

Prvi sam put ručala u kineskom restoranu. Hrana je bila stvarno jako ukusna, iako niti sama ne znam što sam sve probala. Za mene je izazovno bilo što sam jela štapićima, i išlo mi je prilično dobro. Osjećala sam se baš poput prave Kineskinje.

Dome, slatki dome

Kući sam se vraćala s tetom i njezinim suprugom Lasseom. Vozili smo se autom. Krenuli smo preko Danske, Njemačke, Austrije, Slovenije i napokon stigli kući. U Hrvatsku. Tu nas je cijela obitelj čekala finom večerom. Ovo putovanje za mene nije moglo biti ljepše. Sigurna sam da ću ga ponoviti.

Diana Papec, 8. b

Nova predstava u HNK Varaždin

SNJEGULJICA (NE) MORA UMRIJETI

Učenci 6. i 7. razreda naše škole gledali su u HNK Varaždin predstava "Snjeguljica mora umrijeti", koja je nastala kao rezultat suradnje Kazališne družine „Pinklec“ iz Čakovca i Dječje lutkarske scene varaždinskog HNK.

stava odvijati. Učenci su dobili pločice sa slovima A ili B, avatar, lik iz bajke, u određenom je dijelu predstave ponudio mogućnosti, a gledatelji su trebali odabrati tijekom predstave. Kostimi glumaca su bili moderni, Snjeguljica je imala fluorescentnu haljinu, tenisice i mobitel, kraljica je imala visoke čizme, korzet i modernu frizuru poput Lady Gage. Avatar je učenicima dao lekciju iz funkcioniranja mehanizma demokracije. Kraljica je željela da Snjeguljica umre, ali su gledatelji izglasali da ipak ostane živa. Na kraju je kraljica umrla, avatar se onesvijestio, a Snjeguljica nije naišla na kućicu u kojoj živi sedmero patuljaka, već je sreća samo dva patuljka koji su nasmejali cijelu publiku svojim izjavama na kajkavskom narječju. Predstava ima 16 mogućnosti tijekom radnje.

Piše: Doris Mašić, 6.a

Režiser predstave je Miran Kurspahić, kostimograf je Ivica Skoko, Rona Žulj se bavila dramaturgijom, Nikša Marinović glazbom, a Neven Taradi rasvjetom. Snjeguljicu je glumila Nancy Abdel – Sakhi, avatara / junaka – Davor Dokleja, kraljicu / slušavku – Karolina

Horvat, Lovca / kuhara / patuljka – Mario Jakšić, ogledalce / stjuarda / patuljka – Matija Kezele. Gledatelji su navikli doći u kazalište i samo gledati predstavu, ali ova je u tom pogledu sasvim nova i drugačija jer je upravo o gledateljima ovisilo kako će se pred-

Anketa o predstavi

GLUMCI SU TREBALI VIŠE POŠTIVATI NAŠE ODLUKE

Pitali smo učenike naše škole kako im se svidjela predstava "Snjeguljica mora umrijeti", što misle o glumcima i glumi, ima li sličnosti s poznatom bajkom i po čemu je predstava nova i neobična.

Maja Benček, 6. b

Predstava me se veoma dojmila. Bilo je zabavno i napeto. Svi su glumci bili jako zanimljivi, smiješni, veseli i zabavni. Od svih glumaca koji su bili na sceni, najljepša i najzanimljivija bila mi je Snjeguljica. Svidjela mi se njena svjetlacava haljinica, također je imala prekrasnu kovrčavu kosu, lijepe cipele i jako me se dojmila njena boja kože. Ni kraljica nije bila loša, svidio mi se njezin styling i štikle. Uglavnom, predstava je bila super.

Sara Buhin, 6. c

Predstava mi se svidjela jer je bilo humora, ali mislim da je prekratko trajala i da se publika nije dovoljno uživala. Kostimi su po mom mišljenju bili odlični jer su se sasvim razlikovali od odjeće koju nose likovi u poznatoj bajci „Snjeguljica“. Glumci su trebali više poštivati naše odluke o odvijanju radnje. Neki su dijelovi radnje u predstavi bili sasvim nepoznati, novi, i nisu se odvijali u bajci „Snjeguljica“ kroz koju smo prolazili u našem djetinjstvu.

Paula Matole, 6. a

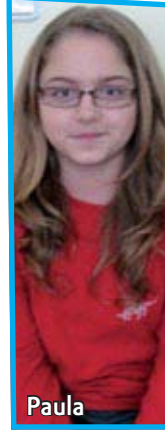
Predstava mi se svidjela jer smo mogli birati događaje pločicom na kojoj je pisalo „a“ i „b“. Nije mi se svidjelo

Maja

Sara

Paula

Valentina

Sarah

što Snjeguljica nije umrla. To nije bilo moje očekivanje. Lovac se jako uživio u svoju ulogu, te je izgledao kao „Johny Bravo“. Snjeguljica je bila otkaćena. Imala je neon haljinu i vezice. Glumica koja je glumila Snjeguljicu nije bila bijele puti kao snijeg. Maćeha i ogledalo su bili jako zabavni i smiješni. Bilo je lijepo od junaka što je nagovorio lovca da ne ubije svinju. Na kraju je bilo malo glupo što su se junak i Snjeguljica vjenčali. Mislila sam da će cijela predstava biti potpuno drugačija.

Valentina Simon, 7. b

Ta predstava je bila sasvim drugačija od drugih jer smo mi gledatelji odlučivali o onome što će se dogoditi. Priповjedač nam je rekao dvije mogućnosti, a mi smo odlučivali o tome kako će se predstava nastaviti. Mogli smo dignuti slovo A ili B, ovisi što nam se više svidjelo. Većini nas nije se svidjelo što smo digli slovo za određeni nastavak radnje, a glumci to nisu poštivali nego su glumili po svome.

Maćeha je bila zlobna pa je na kraju umrla. U predstavi mi se svidio način glume. Dobro uvijek pobijedi, pa je predstava tako i završila. Snjeguljica nije umrla. Možda zato što smo mi željeli i dizali palice za to da maćeha umre. Predstava mi se svidjela i bila sam zadovoljna.

Sarah Trojko, 7. a

Na mene je ova predstava ostavila mnogo loših dojmova, iako nam sve u životu može donijeti pouku o nečemu, pa tako i ova predstava. Ona je po mojem mišljenju mogla biti drugačije izvedena. Nimalo mi se nije svidio tijek radnje. Glumci su odlično izveli svoj zadatak, ali previše se odugovlačilo i postajalo je dosadno. Unatoč mojem mišljenju i možda mišljenju drugih osoba, trebamo cijeniti trud glumaca, redatelja, kostimografa i svih ostalih koji su se mnogo mučili i borili da baš ta predstava postigne veliku gledanost i smijeh među ljudima

Piše: Doris Mašić, 6. a

program na varaždinskim ulicama

Muzej anđela

Špancirfest – Varaždin 2012.

FESTIVAL DOBRIH EMOCIJA

Špancirfest, festival gradskih šetača, popularno nazvan i festival dobrih emocija, započeo je 24. kolovoza velikim vatrometom iznad prelijepog baroknog grada.

Nastavljen je šarenilom boja na gradskim ulicama svih deset dana trajanja ove velike turističke manifestacije, a završen je isto tako velikim spektaklom, nastupom keltskog punk banda Flogging Molly. Tisuće posjetitelja prošpancirale su Varaždinom i uživale u uličnim performansima, koncertima i drugim čarima. Bilo je tu mađioničara, maskota, klauna, zabavljača na štulama itd. Za dobru atmosferu na Starom gradu zaslužni su mnogi glazbeni izvođači, osobito dečki iz varaždinskog banda Cold Snap. Oni su zagrijali publiku svojom žestokom metal glazbom, ali i pravim vatrenim showom na pozornici. Nastupilo je mnoštvo izvođača za svačiji ukus, od domaćih tamburaša i klapske pjesme do Sandre Bagarić, Martine Tomčić, Josipe Lisac, Marka Tolje, Natali Dizdar... Mlađi posjetitelji bili su zaokupljeni Vindilandom u kojemu se moglo su-

djelovati u igrama kao što su odbojka, karaoke, memori, a tu se našla i stijena za penjanje za sve koji su htjeli u svojem svijetu mašte osvojiti vrh. Na večer se uživalo u kinu na otvoreno-

me, a svi filmovi koji su se prikazivali, bili su već prikazani u Cinestaru.

Početak nedjeljne večeri bio je u bijelom – održao se Milk Night. Na tradicionalnom Vindijinom glazbeno – scenskom spektaklu više od 100 plesača izvelo je sanjivu koreografiju inspiriranu starim hrvatskim pričama i mitološkim bićima koja ih nastanjuju. Nastupali su plesači varaždinskog plesnog studija Vindi, a za potpuni doživ-

španciranje gradskim ulicama

gosti na štulama

MOCIJA

Ilijaz zaslužni su i brojni gosti, među kojima su varaždinski folklorni ansambl, plesni studio Lepeza iz Zagreba te radionica Liane Lončar iz Požege.

Na Stančićevom trgu na Pan pozornici feštu u svom stilu napravio je legendarni Rambo Amadeus, a špancirere ispred Zagorje Tehnobeton pozornice zabavljao je Marijan Ban i Diktatori.

Ljubitelji plesa i noćne ptice, nakon koncerta na MTV pozornici uputili su se na Party pozornicu Arena, gdje su s Umbom i Balatzom dočekali zoru. Svojim afro funk i funky breaks zvucima zadržali su i najumornije špancirere na plesnom podiju.

Procjenjuje se da je kroz Varaždin u tih 10 dana prošlo oko 200.000 ljudi, što znači da se Grad učetverostručio. Od uličnog festivala koji njeguje tradiciju, Špancirfest je prerastao u jedan od najvećih europskih festivala i postao zaštitno lice Varaždina. Dokaz tome je i sve veći broj akreditiranih novinara koji iz godine u godinu u Varaždin dolaze iz cijele Hrvatske, ali i inozemstva, kako bi pratili Festival.

Piše: Elena Ozmec, 7.a

varaždinski vrtovi

posljednji licitari

U HNK Varaždin

OD KOLIJEVKE PA DO GROBA...

Učenici osmih razreda naše škole pogledali su u Hrvatskom narodnom kazalištu Varaždin predstavu „Od kolijevke pa do groba“, u izvedbi Kazališne radionice „Malik“ i HNK Ivana pl. Zajca Rijeka.

Redatelj predstave je Mario Kovač koji je i ovaj put obavio sjajan posao te za režiju predstave primio i nagradu; asistentica redatelja i dramska pedagoginja je Denis Kirinčić, a voditeljica „Malika“ je Magdalena Lupi. Predstava govori o vrlo aktualnoj problematici koja muči i zanima sve mlade, a to su prenatrpani školski programi, preopterećenost učenika činjenicama koje im nikada ne će trebati, neodlučnost u odabiru zanimanja... Predstava proizlazi iz osobnih iskustava

polaznika Kazališne radionice „Malik“, inače srednjoškolaca, koji su sukreirali predstavu. Korišteni su i rezultati sveobuhvatnog istraživanja pod nazivom „Kako si?“ koje je na području Primorsko-goranske županije proveo Institut za društvena istraživanja. U ovoj suvremenoj predstavi, u trajanju od 45 min, korištena je jednostavna

kostimografija i scenografija, a glumci su se istaknuli odličnom glumom te zanimljivim gestama i grimasama. Nakon predstave organiziran je okrugli stol na kojem su učenici mogli postavljati pitanja i razgovarati s mladim glumcima koji su glumili u predstavi.

Piše: Ivana Osredek, 8. a

Učenici petih razred u kazalištu Žar ptica

LAŽEŠ, MELITA

Učenici petih razreda posjetili su kazalište Žar ptica u Zagrebu i pogledali predstavu Lažeš, Melita, prema istoimenom romanu Ivana Kušana koji su dramatizirali Marijana Nola i Zlatko Sviben. Režiju potpisuje Zlatko Sviben, skladatelj je Darko Hajsek, scenografi su Iva Matija Bitanga i Leo Vukelić, a kostimografkinja Danica Dedijer. U ulozi glavne junakinje Melite pojavljuje se Aleksandra Stojaković, a u ostalim ulogama Marija Kolb, Drago Utješanović, Berislav Tomičić, Bruno Kontrec, Tomislav Kvaruč, Vili Matula, Dunja Fajdić,

Petar Atanasoski, Nikša Marinović itd. Melita je pomalo neobična djevojčica koja voli izmišljati i to joj je postalo normalno. Imala je mamu, tatu, brata koji je jako volio jesti, poslušnog psa, prijatelje Vericu i Šilju, slikara Sjekiru koji slika plava sunca. Melita je zbog osamljenosti i različitosti često bježala u svijet mašte. Zapravo je željela biti odgovornija i pronaći svoje mjesto pod suncem. Prestala je maštati (odnosno lagati i izmišljati) uz pomoć svojih najbližih.

Piše: Jana Ramušćak, 5. b

U redakciji *Varaždinskih vijesti*

NOVINARI KOD NOVINARA

Članovi novinarske skupine naše škole, u pratnji voditeljice skupine, profesorice Sanje Biškup, posjetili su 11. prosinca redakciju *Varaždinskih vijesti*. Cilj posjeta bio je upoznati način izdavanja najstarijeg lokalnog županijskog tjednika, od pisanja vijesti do pripreme za tisak. Učenike i njihovu voditeljicu kroz redakciju je proveo glavni

U redakciji *Varaždinskih vijesti*

Prvi broj *Varaždinskih vijesti*

urednik Željko Pavlek, te ih upoznao s poslovima novinara, fotoreportera, lektora i grafičkog urednika. Ovaj je posjet dodatno zainteresirao članove

novinarske skupine za posao novinara. Možda netko od njih jednom završi u nekoj od poznatih redakcija.

Piše: Doris Mašić, 6. a

Kreativnost Ekološke skupine

POMOŽIMO PTICAMA STANARICAMA

Krajem jesenskih dana, učenici Ekološke skupine sa svojom učiteljicom prirode Đurđicom Teodorović, odvažili su se pomoći pticama stanaricama. Ptice teško pronalaze hranu zimi, pa su mladi ekolozi izmiješali hranu žitarica te je prema primjeru iz knjige smjestili u plastičnu posudu i privezali za drveće ispred škole. Sagradili su i male drvene kućice. Ovom prilikom pohvaljujemo njihovu kreativnost i pomoć pruženu pticama koje će sada sigurno lakše preživjeti nadolazeću zimu.

Piše: Helena Brezovec, 7. b

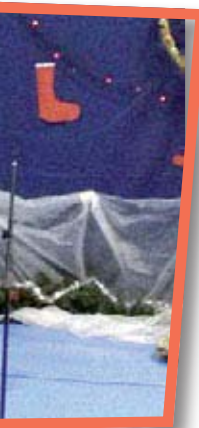
Učenici postavljaju hranilice za ptice

Lutajući fotoreporteri

U PRAVOM TRENUTKU

Na PRAVOM MJESTU

Učenci Centra izvrsnosti iz hrvatskog jezika na HRT-u

Odlazak naše kuharice Micike u zasluženu mirovinu

Puce na priredbi za Dane kruha

IX. Theaterspiele u HNK Varaždin

Božićna priredba

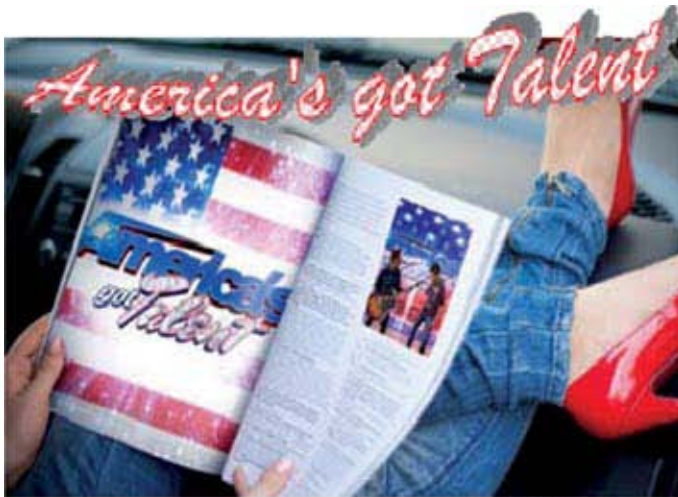
Priredili: Leticija Ris, Veronika Težak, Nikola Serini, Karolina Plantić, Elena Košić

Doris Mašić na susretu Šide Košutić u Radoboju

David Košić na Dragoj domaćoj rijči u Ivanju

DURING ENGLISH LESSONS...

1. Jan, you've got a two week scholarship in New York!

2. Wow! I can't wait!

3. Congratulations, Ema! Good luck in the USA!

4. These streets will make you feel brand new, big lights will inspire you...

SUMMER CAMP LIBRARY

Oops!

1. I've got it! Here's your book.

2. Er...er. Thank you. I'm Ema, btw.

3. No problem. I'm Jan. Nice to meet you, Ema.

My heart is pounding so hard!

SKYPE TALK TIME

Missed call from Ninaa ☹.

Ema: Hi Ninaaaaaa ❤️ Do you miss me?

Ninaa ☹: I do! ☹ How R U? R U having fun?

Ema: Yes ☹ Tonight we are having karaoke party!

Ninaa ☹: Great!

Ema: I've met wonderful people...and a boy ☹

Ninaa ☹: Really? What's his name?

Ema: His name's Jan. ☹

Ninaa ☹: Nice! When R U comin' back?

Ema: In two weeks. But I can't wait!

Ninaa ☹: Me too! What for?

Ema: For tonight! I'm singing with Jan tonight. Oh, I feel butterflies in my stomach!

Ninaa ☹: Super! Have fun! C ya! ❤️

Ema: Bye, bye! ☹ ❤️

KARAOKE NIGHT SHOW

Oh, sometimes I get a good feeling yeah...

I get a feeling that I never never never had before, no no...

SUMMER CAMP PRINCIPAL CALLING „U2“

1. Oh, they like them! I can feel it!

2. Stiffler, where did you find them? That guy knows how to sing!

3. They're all very good! Man, that's some good music...

America's got Talent LIVE

Well, we all just wanna be big rockstars...

...and live in hiltop houses, drivin' fifteen cars!

Hey, hey, I wanna be a rockstar

JURY'S IMPRESSIONS

Wonderful! I'm thrilled!

Congratulations!

Made by: last year's 8th grade students - Andrijana, Edo, Igor, Leona, Nikola, Sofija and Vlatka.

THE END

Osmislili i pripremili učenici prošlogodišnjih osmih razreda.

Predstavljamo nove djelatnike Škole

UČENICI ULJEŠPAJU DAN

Novi djelatnici govore o učenicima naše škole, kolegama, radnoj atmosferi, dosadašnjim radnim iskustvima, interesima...

LIDIJA PUPEK

Zanimanje: magistra edukacije hrvatskog jezika i književnosti i magistra

bibliotekarstva

Prethodna radna mjesta: OŠ Novi Marof, knjižničarka u Biskupijskoj knjižnici Varaždin, VI. Osnovna škola Varaždin

O učenicima naše škole: Otvoreni i pristupačni, pristojni i kulturni. Uvijek su za druženja i akciju.

O kolegama: Odišu pozitivnom energijom koja se očituje u njihovom zajedništvu, brigom za učenike i, na kraju svega, u uspjesima.

Najknjiga: Divlji konj

Najfilm: Dozvola za vjenčanje

Najglumac: Jason Statham

Najglumica: Sandra Bullock

Najpjevač: Ivan Zak

Najpjevačica: Emilija Kokić

Najgrupa: Crvena jabuka

Moto: Gledaj daleko! I kad misliš da gledaš daleko, gledaj još dalje!

KATARINA GOLUBIĆ

Završila: Pravni fakultet
Prethodna radna mjesta: Varaždinska županija - pripravnica

O učenicima naše škole: pametna, razigrana i živa djeca

O kolegama: odlični suradnici

Najknjiga: Čokolada

Najfilm: Tko pjeva, zlo ne misli

Najglumac: Robert De Niro

Najglumica: Michelle Pfeiffer

Najpjevač: Oliver Dragojević

Najpjevačica: Nina Badrić

Najgrupa: Crvena jabuka

Moto: Život je kratak, uzmi sve što ti pruža.

IRENA HAJSOK

Zanimanje: prof. filozofije i engleskog jezika i književnosti

Prethodna radna mjesta: šk. stranih jezika West end Zagreb i OŠ Ludbreg

O učenicima naše škole: Živahni ponekad, ali jako dragi! Poneki od njih pravi jezični znalci!

O kolegama: Djeluju kao prava mala obitelj. Susretljivi i uvijek spremni pomoći.

Najknjiga: Ponos i predrasude

Najfilm: Les miserables

Najglumac: Adrien Brody

Najglumica: Maryl Streep

Najpjevač: Chris Martin

Najgrupa: Coldplay

Moto: We all smile in the same language

DAVORKA HAJSOK

Zanimanje: diplomirani ekonomist

Prethodna radna mjesta: savjetnik za zapošljavanje, HZZ VŽ

O učenicima naše škole: Veseli su i razigrani.

O kolegama: Vrlo su pristupačni, spremni su uvijek pomoći kolegama i učenicima.

Najknjiga: Gospodar prstenova

Najfilm: Sumrak sage

Najglumci: Robert Pattinson, Colin Farrell

Najglumice: Charlize Theron, Kristen Stewart

Najpjevač: David Guetta

Najpjevačice: Adele, Beyonce, Rihanna

Najgrupa: Opća opasnost

Moto: Nikad nemoj odustati!

SONJA ILIĆ

Zanimanje: dipl. učiteljica razredne nastave s pojačanim programom iz nast. pred. matematika

Prethodna radna mjesta: OŠ Petrijanec, Deluna, Boxmark d.o.o.

O učenicima naše škole: veseli, radoznali

O kolegama: kolegijalni, ljubazni

Najknjiga: Breakfast at Tiffany's

Najfilm: Selo moje malo

Najglumac: Clint Eastwood

Najglumica: Audrey Hepburn

Najpjevač: Jonny Štulić

Najpjevačica: Amy Winehouse

Najgrupa: Film

Moto: Sutra je novi dan, sutra uvijek možeš početi ispočetka

MAJA HERCEG

Zanimanje: magistra primarnog obrazovanja

O učenicima naše škole: oni koji uljepšaju dan na

poseban način

O kolegama: odlični suradnici

Najknjiga: The Secret

Najfilm: Forest Gump

Najglumci: Leonardo DiCaprio, Tom Hanks, Christian Bale

Najglumice: Julia Roberts, Anne Hathaway, Rachel McAdams

Najpjevači: Bruce Springsteen, Gibonni

Najpjevačice: Leona Lewis, Beyonce

Najgrupa: Coldplay

Moto: 'Živi svaki dan kao da ti je posljednji.'

Priredila: Diana Papec, 8. b

Humanitarni koncert u Sarajevu

IZVOR RADOSTI

Sreću i radost Božića ove smo godine podijelili s djecom dječjeg doma Egipat u Sarajevu, koji vode časne sestre Služavke malog Isusa.

Osmu godinu zaredom Stadlerov dječji dom Egipat (SDDE) iz Sarajeva organizira humanitarni koncert i prodajnu izložbu. I ove je godine 27. studenog u prepunoj dvorani Franjevačkog međunarodnog studentskog centra u Sarajevu organiziran koncert

pod nazivom Izvor radosti na kojem su se okupili brojni vjernici ne samo iz Sarajeva nego i iz drugih mjesta. Na koncertu su nastupili: Zbor djece iz kuće Egipat, Folklorna skupina HKD Napredak- podružnica Busovača, estradni umjetnik Ivan Mikulić, violinski duo iz

kuće Egipat: Antonio Slišković i Ana Maličević, mandolinski sastav iz kuće Egipat, Napretkov tamburaški orkestar Lira pod ravnanjem prof. Antona Tvrtkovića, bogoslovski zbor Vrhbosanske katoličke bogoslovije Stjepan Hadrović, pod ravnanjem prof. Marka Stanušića.

U humanitarnu akciju uključili su se učenici petih i šestih razreda naše škole; petaši su pisali pisma djeci u Sarajevu, a šestaši su izrađivali različite glinene figure koje su se uz kolače prodavale na koncertu u Sarajevu. U akciju se uključila i udruga Plesni studio Eli koja je za svako dijete iz doma pripremila paket slatkiša. Sva sredstva prikupljena na koncertu i izložbi namijenjena su za školovanje djece Stadlerovog dječjeg doma Egipat u Sarajevu.

Piše: Elena Ozmec, 7. a

Došašće u 5. a

DOBRA DJELA OPLEMENJUJU

Došašće je vrijeme mira, ljubavi i dobrote. U našem razredu došašće je bilo ispunjeno. Dogovorili smo se da učinimo dobra djela. Išli smo na mise

zornice nakon kojih smo se osjećali ispunjeno pozitivnim duhom, a nakon zornice smo s razrednicom otišli u školu gdje su nas naše kuharice pričekale toplim čajem. Malo smo se družili u blagovaonici, a nakon toga smo druženje nastavili u dvorani uz lagano razgibavanje. Sudjelovali smo i u jednom dijelu humanitarnog koncerta za djecu u Sarajevu, kojima smo napisali pisma te se pokušali

zblížiti i pokazati im da nisu sami. U razrednom odjelu imali smo igru „anđeo čuvar“ u kojoj smo pazili jedni na druge te smo si još više pomagali i družili se, a za Božić smo se darivali znakovima pažnje.

U mjesecu prosincu cijeli se 5. a potrudio napraviti barem jedno dobro djelo. Nakon dobrih djela, svi se osjećamo ispunjeni veseljem i srećom.

Piše: Ivana Đurđek, 5. a

Ususret Božiću

UČITELJI UČENICIMA

Izrada čestitaka

Gotove čestitke

Kraljevi dijele čestitke učenicima

Zbor učitelja u našoj školi

Na poticaj psihologinje naše škole, Ane Haramina, učitelji su u zbornici za vrijeme malih i velikih odmora izrađivali čestitke za sve učenike naše škole. Posljednji dan nastave uoči Božića, sve čestitke su bile gotove, a učenicima su ih dijelila naša Sveta dva kralja. Učitelji

su svojim učenicima priredili još jedno iznenađenje. Na božićnoj priredbi zbor učitelja otpjevao je jednu kompoziciju s učeničkim zborom, a dvije glazbene kompozicije samostalno, i to „Tihu noć“ i „Cmreki spiju“.

Piše: Ana Ljubek, 8. b

Suradnja škola

DJECA DJECI

Od naše školske psihologinje Ane Haramina doznali smo nešto više o suradnji između Osnovne škole Vidovec i Osnovne škole Franje Serte Bednja. Suradnja škola započela je suradnjom s njihovom stručnom službom, točnije s pedagoginjom škole, Jadrankom Milolaža. Razgovaralo se o božićnim aktivnostima koje se događaju u našim školama, pogotovo o humanitarnoj aktivnosti gdje smo izrađivali figurice, molitve itd. U duhu Božića i zajedništva, ove smo godine puno razmišljali o susretima, a u božićno vrijeme bili smo skloni

novim suradnjama sa školama. Započeli smo jedno prijateljstvo koje će potrajati i u nekim drugim aktivnostima. Suradnju smo započeli da su naši učenici šestih razreda izradili molitve Marije, Josipa i Isusa koje smo u božićnom duhu poslali učenicima iz Bednje. Njih je to jako obradovalo, pa su čak ukrasili pano tim molitvama. Njihovi su učenici nižih razreda napravili kalendare koje su nam poslali i tako uzvratili želje i pozdrave.

Piše: Diana Papec, 8. b

Anketa

ŽIVJELI ŠALABAHTERI

Šalabahter je onaj mali komadić papira koji sadrži bilješke i odgovore na pitanja ili služi samo kao podsjetnik i pomoć pri rješavanju zadataka na testu. U većini slučajeva upotreba šalabahtera je zabranjena i učenici se boje da ih učitelji ne otkriju. Kazne ovise od učitelja do učitelja: neki odmah zapišu jedinicu u rubriku, neki snizuju ocjenu, oduzimaju bodove ili cijeli test. Zar je moguće da naši učitelji nisu pisali šalabahtere? Je li u vrijeme njihovog školovanja bilo drugačije? U nastavku donosimo što smo saznali.

Irena Hajsok, učiteljica engleskog jezika

U školi sam bila odlična učenica pa nisam trebala šalabahtere, no napisala bih ih kad nisam bila sigurna, ali zapravo ih nisam koristila. Najčešće sam imala napisane godine iz povijesti te formule iz matematike i fizike. Dok učenici danas koriste šalabahter, mislim da nešto i nauče, no šalabahter treba znati koristiti, ali neki ne znaju pa ih uhvatim te dobiju negativnu ocjenu zbog toga.

Iva Šarić, učiteljica likovne kulture

Koristila sam šalabahtere u osnovnoj školi najčešće iz povijesti, npr. godine, jer baš nisam bila najbolja u tome, a u srednjoj formule iz matematike i fizike, neke spojeve iz kemije. Na mo-

Irena Hajsok

Iva Šarić

Katarina Golubić

Ana Haramina

jem predmeta ga učenici ni ne mogu imati jer im ne treba, a općenito ako se koriste samo kao mala pomoć, onda nisu tako loši, no neke činjenice se trebaju i znati. Šalabahtera je uvijek bilo i vjerojatno će ih uvijek biti.

Katarina Golubić, školska tajnica

Pisala sam šalabahtere, a koristila sam ih u osnovnoj školi i u srednjoj, no u osnovnoj češće. Najčešće su bili iz matematike, npr. formule. Jednom su mi pronašli šalabahter te je uslijedilo prvo upozorenje, a drugo upozorenje više nije bilo potrebno – bacila sam šalabahter. Mislim da su oni dobar podsjetnik za učenje gradiva jer prilikom pisanja učenik može dosta gradiva naučiti za neki ispit. Da sam ja učiteljica, učenike koji imaju šalabahtere prilikom pisanja ispita, ne bih kaznila negativnom ocjenom, već ponovnim pisanjem tog testa i to u prvj klupi.

Ana Haramina, školska psihologinja

Šalabahtere sam koristila najčešće u osnovnoj školi. Često smo ih izrađi-

vali, ali nismo ih uvijek uspjeli iskoristiti, a pripremali smo ih iz predmeta koji su nam bili najteži. Ja sam ih, na primjer, najčešće koristila iz kemije, povijesti, možda nekad iz geografije, iz matematike (mada nam iz tog predmeta baš i nisu koristili). Mi smo bili podosta inovativni u pripremanju šalabahtera, a to nam je zapravo bila i vrsta učenja. Izraditi šalabahter bila je prava umjetnost, što znači da na najmanju moguću površinu gdje se to moglo dobro sakriti stanu samo najosnovniji podatci, tako da kad smo napravili dobar šalabahter, znali smo već sigurno devedeset posto napisanog. Šalabahteri su sadržavali samo neke crtice po kojima bismo dolazili do zaključaka. A naša inovacija je bila u tome što je, na primjer, brat jednog mogeg kolege iz razreda čak to ugrađivao u sat što znači da se namotao papir i vrtnjom mehanizma za navijanje okretao se papirić na kojem su bile neke osnovne formule, a to je trebalo i vrlo pažljivo složiti.

Pripremila: Ana Ljubek, 8. b

Nesretni slučajevi

AH, TAJ GIPS

NA TRENINGU

Treniram rukomet i tog sam dana bio na treningu. Malo sam s dečkima igrao nogomet; trčao sam unazad, pogrešno stao i razbio ruku. Morao sam u bolnicu na snimanje. Dobio sam langetu, a uskoro ću i gips.

Dejan Flajšman, 5. b

Neki učenici naše škole pravi su *pehisti*. U naizgled bezazlenim situacijama dogodilo im se da su slomili ruku, gležanj, palac. Donosimo njihove priče.

SLOMLJENA RUKA

Dogodilo se to 6. studenog 2012. godine. Bio je utorak predvečer, krenula sam sa sestrom na mažoretkinje. Ples je na tom treningu bio vrlo zabavan i veselo, ali na kraju se dogodilo nešto nepredvidljivo. Vježbale smo koreografiju cheerleaders, nezgodno sam pala i slomila palčanu kost na lijevoj ruci. Cure s kojima sam vježbala koreografiju bacile su me uvis, ali slučajno me nisu dobro primile i pala sam. U početku sam mislila da je palac samo natučen, sve su se cure jako uplašile. Majka me odvela na hitnu, ali nažalost kost je bila slomljena i dobila sam langetu, a zatim gips.

Karolina Plantić, 6. b

KOBNI ČETVRTAK

Taj dan imali smo školsko natjecanje u rukometu. Igrali smo utakmicu protiv Kneginca. Malo me hvatala trema, ali nisam se previše obazirao. Započeli smo igrom. Inače prvim golom razbijem tremu, ali nije mi išlo, promašio sam dva gola. Izgubio sam se, nisam više mislio da ću pogoditi gol, pokušao sam treći put. Odjednom, jedan me dječak gurnuo i pao sam na ruku. Sljedeći sam dan otišao svojoj liječnici koja me poslala na snimanje. Liječnici su rekli da je samo natečeno i da ću dobiti langetu na tri dana. Ali, kad smo došli treći dan, ispalo je da mi je kost napukla. Veselje mi je splasnulo. Sada ne smijem igrati rukomet tri tjedna...

Tihomir Presečki, 8. a

NESRETNI PONEĐJELJAK

Počeo je 7. sat, imali smo tjelesni. Došla je učiteljica. Dragana i ja jurili smo niz stepenice i u žurbi sam nespretno stao te uganuo gležanj; jako me boljelo. Nitko mi nije vjerovao da ne mogu hodati. Kad sam došao kući, odmah sam išao liječniku i dobio langetu. Nosio sam je pet dana, a nakon toga sam dobio gips koji sam nosio dva tjedna. Sad mi je puno bolje i već mogu trčati i raditi što hoću. Jako sam radostan zbog toga.

Sebastijan Gazdek, 8. a

Pripremila: Diana Papec, 8. b

KULINE V DEDIKUVUM DVURIŠČU

Jutru je. Prvi snieg je opau. Tak bi rada još spola... Zbudiu me babičin krič. Dedik ju špuota jer kriči kaj kokoš. Čula sam kak je rekiu: «Denis su kuline, si gouri?»

Zdigla sam se. Mesor Joža kriči: «Hote, ljudi, osam vur je!» Muoj dedik, japik, jenguvi pajdaši skup z mesorom Jožom v kotic ideju. Gojcik cvili... Japik je zeu sojlu i deu ju gojciku na goubic. Ja još ne vupam vun. Gledim se čez obluk. Najanpout, bum! Gotuvu. Zidem vun, pud menum snieg škripale. Babica zi zdelum biži kaj zeme krv za čurke. Gojcik več v kuritu leži, a mesor kriči: «Kroup dejte!» Gojcika su horali i z lancima vrteli ka se dlaka zula. Dok su ga zvteli, ubesili su ga na gouge. Joža je zeu nož v rouke i gojcika pustrugau. Unda su ga japik i Joža prerezali na puo ka su mu zvadili vun črieva i drubuvinu. Več babica biži kaj striela: «Sim tu dejte, župu bum vam skuhala!» Mesor dene črieva na stol i čisti ih za čurke. Dedik, japik i pajdaši deneju jenu puluvicu gojcika na stou, guliju špek i ri-ežeju mesu. Babica pak biži: «Dejte neka pečenki ka vam denem v župu!» Dedik ji veli: «Dej mi mira, odi pa si souma zemi!» Več su zrezali i drugu puluvicu i udešli jiest župu ka im je babica skuhala. Posle ubeda udešli su delati čurke. Dedik je stau kre jieh i guvoriu im kak se čurke dielaju, makar je mesor tu dobru znau. Babica je muorala duojti ta i jombrati na jieh kak sousid Franc jombra na svoju ženu. Čurke su bile gotuve, pa ih je babica išla deti peč za večerju. Došli su i sousidi k nam na večerju. Joža i pajdaši su udešli dimu. Drugi dien snega je još bilu kak v Gorskum kotaru. Dedik i babica su deli kuhati špek za čvarke. Unda ih je dedik scvru. Bili su tak fini, ka smu skoru se pujeli. I več čujem kak se dedik i babica pravdaju da budu nazi kuline v dedikuvum dvurišču.

Sandra Medved, 6. b (županijski Lidrano)

Adrian Mašić, 2. b (Moj djed)

PRIJATELJSTVO

Jako je teško prepoznati pravog prijatelja, ali kad ga nađeš, to je nešto neprocjenjivo. Pomogne ti u nevolji, a poslije i ti njemu. Moraš ga čuvati. Ali onda iznenada dođe onaj „najbolji“ prijatelj. Ti pustiš onog pravog i onda te ovaj izda. A pravog više ne možeš vratiti. Ovo sam nažalost i sam iskusio. I žalim zbog toga. Zato, nemojte pustiti pravog prijatelja koji je s vama od vrtića, koji vam pomaže i koji dijeli radost i tugu s vama.

Ilija Kubat, 4. b

Antonija Vajdić, 4. a

Mami

Kosa je jena
Kak zlatni slap v jutro
Mirno, megleno.

David Košić, 6. a
(Draga domača rieč 2012.)

DRAGI SVETI NIKOLA!

Dodi, Nikola, u Ulicu kneza Branimira 11. Očistio sam čizmice, sve se sjaje. Toliko sam bio vrije-dan da sam mami pomagao prati prozor da vidiš kako sam u kući dobar. Moja čizmica je tolika da u nju stane samo mobitel.

Dario Posave, 2. b

Lorena Tkalčac, 1. b

MODERNA PEPELJUGA

U selu blizu škole živjela je Pepeljugin obitelj. Jednog petka najzgodniji dečko u školi organizirao je tulum na kojem je odlučio odabrati curu za sebe. Pepeljuga je molila maćehu da je pusti, ali ona to, naravno, nije htjela. Kada su maćeha i otac bili u njihovoj tvrtki, a sestre na manikuri, Pepeljuga se iskrala i otišla u obližnji šoping centar. Kupila je majicu na kojoj je američka zastava, crne tajice i crvene tenisice. Kad je došao petak, Pepeljuga je nazvala prijateljice da dođu po nju. Izišla je kroz prozor i uskočila u auto prijateljica. Na tulum je došla posljednja. Njezine sestre već su naveliko plesale s Markom. No, ne zadugo. Čim ju je Marko ugledao, odmah se posvetio samo njoj. Pepeljuga se tako dotjerala da je nitko nije prepoznao. Marko je nju proglasio svojom curom. Pepeljuga je pogledala na mobitel i vidjela da je ponoć. Tada joj otac i maćeha dolaze s posla. Pepeljuga i njezina prijateljica Ana potrčale su do automobila. U trku je Pepeljuga pala i uprljala tenisicu. Ana joj je rekla da je izuje. Ona je to učinila i uskočila u automobil. U kuću je ušla kroz prozor. Brzo se preobukla. Sestre su došle kući i uopće nisu shvatile da je Pepeljuga bila vani. Marko je pronašao uprljanu tenisicu i odnio je u školu. Za vrijeme velikog odmora svim curama je isprobavao tenisicu, tražeći njezinu vlasnicu. Pepeljuga je bila posljednja. Njezine su sestre bile predzadnje i rugale su joj se jer ona nije bila na tulumu. Kad su došle na red, probale su ugurati nogu, ali im nije uspijevalo. Čak su i čarape izule, no noga im nije htjela ući u tenisicu. Tad je Pepeljuga obula tenisicu koja joj je savršeno odgovarala. Sestre su ostale u šoku. Nakon nastave, Pepeljuga i Marko su se odvezli na motoru, a sestre su pozelenjele od zavisti.

Manuela Mašić, 4. b

Ivica Blažić, 6. a

MOJOJ MAMI

Jene su oči
liepe kak muore slano
Glas joj mefka svila.

Filip Novak, 6. a

Martin Zagorec, 4. a

DA SAM PTICA

Da sam ptica, poletio bih
u visine velike,
ne bih sišao
ni da mi mama složi njoke.
Letio bih, letio
ne bih nikome zasmetao.
Letio bih od grada do grada
i pjesmom veselio srca mlada.
Odletio bih do mora
i ne bih imao noćnih mora.
Djeca bi se veselila mome letu,
a lovci bi me koristili za metu.
Odpavao bih na nekoj grani,
laku noć zaželio bih Lani.

Dorian Vajdić, 4. b

Estera Košić, 2. b

PROLJEĆE U MOM DVORIŠTU

Netko je došao u moje dvorište! Pokucao na moja vrata i tražio Ivanu. Rekla sam da sam to ja. Reklo je: „Ja sam Proljeće.“ Bila sam šokirana i nisam mogla vjerovati da je došlo baš na moja vrata. Proljeće je bilo lijepo, šareno i mirisno. Izvelo me u dvorište gdje smo se ono i ja igrali. Blag vjetar je hladio moje čelo. Proljeće mi je reklo da vjetar zovu Nježan Vjeterko. Nasmijala sam se, zatim sam gledala kako će začarati prirodu. Predivno je! Lijepog li cvijeća! Sve miriše! Proljeće nije dobar hvatač lopte. Svjetlucavo i toplo sunce mi se smije i maše. Proljeće reče: „Bok, Sunčko!“ I ja sam pozdravila „Sunčko“. Upitala sam: „Ti voliš sve? Kako sve prirodno znaš?“ Proljeće odgovori: „Naravno da sve volim. Ja sve znam.“ Razmišljala sam kako Proljeće može sve znati. Otišle smo na terasu malo odmoriti. Neumorne ptičice i dalje su pjevale i cvrkutale. Ponudila sam Proljeću vodu i uzelo je. Nazad na igru! U vrtu sam vidjela puno životinja. Čak sam vidjela zeca kako ponosno i brzo skače. Joj, joj, ti lijepi i slatki zečevi. Baš su lijepe životinje. Predivno je vani! Došla je večer. Proljeće je moralo ići kući svojoj obitelji. Pitala sam koja je to obitelj. Odgovorilo je: „Moja je sestra Ljeto, mama Jesenka i tata Zimnik. A mjeseci su mi rođaci.“ Opet sam postavila pitanje: „A gdje ti živiš?“ „Živim u...a ne ću ti reći. Moraš pogoditi!“ „Šuma?“ „Ne.“ „Trava?“ „Ne.“ „U godini?“ „Daa! Bravo!“ „To! Pogodila sam!“ „Moram ići! Lijep san!“ „Ne idi!“ Proljeću se žurilo. Upitala sam hoće li se vratiti. „Naravno da hoću! Neću te zaboraviti!“ Bila sam jako tužna. Još mi je Proljeće reklo da ne smijem proljetnice brati s korijenom! Prije nego što je otišlo kući, rekla sam: „Vrati se opet! Doviđenja! Sretno s poslom!“ Prije spavanja, razmišljala sam o tome kako mi je ovaj dan bio odličan. Bilo je predivno i mirisno. Obožavam proljeće!

Ivana Đurđek, 4. c

NOĆ

Omotaj me u svoj pokrivač od zvijezda
jer se osjećam živo pored tebe.

Zamijeni moje oči
svojim sjajnim safirima,
daj mi da čujem istinu
što je dan ne izgovara.

Ljepota je u istini,
a ljepota istine oslobađa.

Kada cijeli svijet utone u san,
u mislima sam kraj tebe.

Ti udišeš život u mene,
ushićuješ moje oči svojom pojavom.

Probudi me svojim glasom
jezerskih dubina
jer noćas sam uz tebe
i svoje ti srce dajem.

Nikolina Maruševac, 8. b
(Županijski Lidrano 2013.)

Vidovec, 27.11. 2012.

BIJELI GALEBE!

Pročitavši bajku o tebi, priznajem da si me fascinirao. Tvoj trud i želja za uspjehom je toliko velika i jaka da te koštala članstva u jatu. Vjerovao sam da ne ćeš odustati od svog nauma. I nisi. To te ojačalo. U svakom zlu ima nešto dobro. Da te nisu protjerali iz jata, ne bi stekao toliko prijatelja, naučio nešto novo. Od tebe moram toliko toga naučiti, ti si oprostio svojim, nisi odustao od vlastitih snova. Vjerujem da se tako nešto nauči s godinama i da ću i ja sve to naučiti.

Tvoj životni učenik Alojzije Košić iz 8. a razreda

PS: Volio bih te čitati u drugom nastavku.

Lea Ivančić, 6. b

Elena Hruškar, 3. b

JA VOLIM JESEN

Ja volim jesen i jesenske boje,
i žuto lišće oko škole moje.

Ja volim jesen
i u školu kad se krene,
jutarnja buđenja i oči snene.
Ja volim jesen i grožđe zrelo,
ja volim i društvo veselo.

Nikola Mihalinec, 4. c

Ana-Marija Kralj, 5. a

KRUH

Kruh jedemo svakoga dana
posebna je on hrana.
On nam daje život dug
i omiljen je svud.

Topao je kao sunčan dan,
A miran kao san.
Ja ga jedem svakog dana,
jer je on porcija prava.

On ide od kuće do kuće,
od grada do grada
i u svakoj kući obitava.

Denis Mašić, 4. b

Elena Vrbanec, 2. b

Lucija Sirovec, 1. b

Katarina Turek, 6. c

Uredi svoje nokte

MALE TAJNE MANIKURE

Potreban pribor za manikuru

„Nokte sam počela uređivati još u 5. razredu jer su mi se sviđjeli umjetni nokti naših učiteljica“, otkrila nam je Jelena. „Kada sam ih vidjela, pomislila sam zašto i ja to ne bih mogla raditi i tako je sve počelo. Na početku mi baš i nije uspijevalo, no nakon nekog vremena kao da je krenulo samo od sebe. Moja ljubav je sve više rasla tako da sada svaki tjedan imam drugačije nokte. Jednostavno obožavam to raditi. Danas k meni dolaze i prijateljice da i njima ukrasim nokte.“ Jelena nam je odlučila pokazati male tajne manikure, pa pokušajte i vi. Možda vam iz prvog pokušaja neće uspjeti, no nakon nekoliko pokušaja, zasigurno će vam krenuti kao i Jelena – samo od sebe.

Zasigurno bi sve cure željele prirodno duge nokte (pošto su umjetni skupi), uvijek dobro uređene i da im se svi dive. Nije lako imati volje za redovitu manikuru, no učenici 8. c razreda naše škole, Jelena Blaži, to ne predstavlja nikakav problem, štoviše ona u tome uživa.

2. Uzimate boju laka koja vam najviše odgovara. Naravno, možete uzeti i više lakova. Ja sam za izradu „plavih“ noktiju odlučila uzeti 4 vrste laka.

5. Nakon toga upotrijebila sam i „šljokasti“ lak koji je ujedno i posljedni potreban za „plave“ nokte, te sam njime ukasila svaki nokat.

Evo još nekoliko prijedloga kako uređiti nokte.

3. Prvo nanosimo boju koju želimo najbolje naglasiti. Ja sam odlučila naglasiti plavu boju. Za početak sam po rubu noktiju prošla plavom bojom. Kad se plava boja osušila, uzela sam tanki lak za crtanje i napravila crtu ispod plave boje.

1. Prvo i osnovno kod manikure je skinuti lak (ukoliko je bio prethodno nanesen). Nakon toga nokte treba uređiti rašpicom da dobiju oblik.

4. Kada se i drugi lak osušio, uzela sam crni i dodala nekoliko crta.

Priredila: Ana Ljubek, 8.b

Napravi svog anđela

ONI NAS ČUVAJU

Ako želiš biti kreativan, pokušaj napraviti svog anđela. Možeš ga pokloniti nekome za Božić ili njime okтити svoj bor. Pokušaj, nije teško. Potreban ti je sljedeći pribor: krep papir, škare, ljepilo, srebrni ili zlatni glitter, kuglica stiropora, savitljiva (zlatna ili srebrna) žica ili umjetna kosa.

Priredila: Elena Ozmec, 7. a

Intervju s Rene Neuberger-Jagetić

ŽELJELA BIH OSVANUTI NA JUMBO PLAKATU

Rođena glumica

Što ti se najviše sviđa na Lidranu, a čime baš i nisi zadovoljna?

Najviše mi se sviđelo što sam glumila na pozornici, a najmanje gužva.

Opiši se u 3 riječi.

Glumica, brbljava i nestašna.

Od koga si naslijedila glumački talent?

Glumački talent naslijedila sam od tate jer ga nema cijeli dan kod kuće pa glumi i izmišlja svakakve isprike.

Koje bi 3 želje poželjela da sretno duha iz svjetiljke?

Željela bih postati poznata glumica i osvanuti na jumbo plakatu, te ljetovati ovdje u Šibeniku.

S kojom glumicom bi se usporedila i zašto?

Niti s jednom, sve su mi jednako dobre, a i mislim da sam bolja od njih.

Mala brbljava, nestašna i samouvjerena glumica Rene učenica je 2. razreda OŠ I. K. Saksinskog u Ivancu. Upoznali smo je na državnom LiDraNu gdje je nastupila kao jedna od najmlađih sudionica i monologom Alergija zbog graška i zbog sedam patuljaka Ivanke Borovac oduševila publiku. U nastavku pročitajte što smo saznali.

Tko te može izbaciti iz takta?

Najviše me može naljutiti jedan Luka koji uvijek radi gluposti.

Kakva ti je učiteljica?

Moja učiteljica Ljubica Bakarić je stroga, ali pravedna.

Imaš li brata ili sestru?

Ne, jedinica sam i tako mi je najljepše jer bih se s braćom uvijek svađala.

Što bi učinila da postaneš predsjednica Hrvatske?

Borila bih se za pravdu, snizila bih cijene, obavezno bih povisila bakama mirovine, ljudi bi zarađivali više i plaće im ne bi kasnile.

I ja čitam Budilicu

Uvijek nasmijana i vedra

INFO

Najboja: crvena
 Najživotinja: morski konjic
 Najjelo: riba
 Najpiće: Cedevita
 Najpjevač/pjevačica: Shakira
 Najglumac/glumica: Ljubomir Kerekeš
 Broj cipele: 31
 Horoskopski znak: jarac
 Najpredmet: Hrvatski
 Najučitelj/učiteljica: učiteljica vjeronauka Nataša Roginek

Piše: Ivana Osredek, 8. a

Razgovor s Darkom Težakom

MOJ TATA, PEKAR

Povodom obilježavanja Dana kruha, razgovarala sam sa svojim ocem koji je po zanimanju pekar. Radi već punih 18 godina u varaždinskoj pekari Ekos, te kao majstor pizza u Kauflandu. U sklopu pekarnice je i slastičarnica, pa osim kruha, moj tata peče i raznovrsne kolače.

Zašto si odlučio postati pekar?

Odlučio sam biti pekar jer volim peći kruh, različita peciva i pizze.

Kako izgleda jedan tvoj radni dan?

Idem na posao ujutro u pet sati. Dođem u pekarnicu, odjenem radničko odijelo i počnem peći kruh. Vraćam se kući oko dva sata, a ponekad i kasnije.

Koliko komada kruha ispečeš u jednom danu?

Otprilike 2000 komada.

Što je najteže u pekarskom poslu?

Najteže je raditi noću i ljeti (jer je užasno vruće).

Koje vrste kruha i peciva pečeš?

Kruh bijeli, polubijeli, kukuruzni, zobeni, raženi, graham itd., a od peciva pletenice, carice, klipiće, hambije, buterštange, žemlje, perece, kroasane, lisnata tijesta...

Za koliko minuta ispečeš kruh?

Treba mi otprilike 25 minuta.

Koje vrste kolača pečeš?

Peku se raznovrsni kolači: ledeni vjentar, kremšnite, mađarice, boem kocke, šamrole... Zatim neki keksi: medenjači, kiflice, zvjezdice, prutići, klare... Torte radimo voćne i čokoladne.

Razlikuje li se današnja priprema kruha od nekadašnje?

U svaki kruh idu isti sastojci (brašno, kvasac, voda i sol), ali je prijašnji kruh bio mnogo zdraviji jer je imao prirodnije sastojke. Danas se u kruh većinom dodaju aditivi (pomažu da kruh ostaje duže svjež te da je ljepši i ukusniji). Kruh se nekad pekao kod kuće i jeo nekoliko dana, a danas se jede samo svjež, što nije zdravo.

Koje su razlike između kruha?

Kruh se razlikuje po vrsti brašna.

Koja ti je vrsta kruha najdraža i zašto?

Kukuruzni kruh volim jer mi je najukusniji i najzdraviji.

Po čemu određujete cijene kruha?

Po težini i po vrsti sastojaka.

Je li ti se ikad dogodila kakva pogreška kad si pekao kruh?

Sjećam se da sam stavio peći kruh i zaboravio ga izvaditi na vrijeme.

Koju vrstu kruha pečete najviše?

Ljudi najviše vole jesti polubijeli kruh.

Koja je važnost obilježavanja Dana kruha?

Dane kruha obilježavamo da se prisjetimo koliko je kruh važna namirnica u svakodnevnom životu te da moramo biti sretni što ga imamo!

Piše: Laura Težak, 8. a

HOROSKOP

JARAC

ŠKOLA: Dogodit će vam se jedna velika promjena koju ćete rado prihvatiti.

LJUBAV: Od bližnje osobe tražit ćete malo više pažnje i oko toga će doći do svađa.

SAVJET: Uzmite si malo oduška.

BIK

ŠKOLA: Činit ćete sve da dođete do željenog uspjeha, ali vam to ne će poći za rukom. Kada ćete to uvidjeti, odustat ćete i malo se ulijeniti.

LJUBAV: Trudit ćete se osvojiti svoga ili svoju partnericu ili partnera. S prijateljima svađe i prepirke.

SAVJET: Prije nego učinite nešto, razmislite!

VAGA

ŠKOLA: Doživjet ćete razne uspjehe i neuspjehe, ali to vas ne će pokolebati. Htjet ćete biti zamijećeni u svojoj školskoj okolini, pa ćete davati sve od sebe da to postignete.

LUBAV: Puno ćete se zaljubljavati, no kasnije ćete shvatiti da se to nije baš isplatilo jer ćete zapustiti svoje obaveze.

SAVJET: Ne idite glavom kroz zid. Ono što ne ide, ne ide.

LAV

ŠKOLA: Ne ćete biti previše nastrojeni za učenje i dolazit ćete u konflikte s učiteljima. No, na kraju polugodišta shvatit ćete da ste pogriješili, zato što čekate!?

LJUBAV: Stalno ćete koketirati s jednom osobom koja ne će previše obraćati pozornost na vas. Zaljubit ćete se u neku poznatu ličnost koja će vam odvrćati pozornost od vaših svakodnevnih obaveza.

SAVJET: Saberite se dok još nije kasno!

RAK

ŠKOLA: Startat ćete ostvarujući visoke rezultate. U drugom dijelu godine malo ćete popustiti, ali bez brige, sve ćete to nadoknaditi.

LJUBAV: Svađat ćete se s ukućanima, a doći će i do nesuglasica s vašim najboljim prijateljima.

SAVJET: Pazite na zdravlje.

ŠKORPION

ŠKOLA: Vi ćete uživati u ovoj školskoj godini.

LJUBAV: Ne ćete sa baš proslaviti, bit ćete samac i shvatit ćete da vam je tako najbolje.

SAVJET: Energiju koja se pokazala tehničkim viškom, usmjerite na dodatno obrazovanje.

BLIZANCI

ŠKOLA: Olako ćete shvaćati svoje obaveze. Ne ćete uhvatiti svoj tempo i to će vas vući prema natrag. Imate veliku želju, ali ne znatne ju iskoristiti u svoju korist.

LJUBAV: Imat ćete mnogo uleta, ali samo jedan će vam goditi i prihvatit ćete ga. Slagat ćete se s ukućanima.

SAVJET: Morate misliti na svoje dobro.

VODENJAK

ŠKOLA: U nekim stvarima vodit ćete glavnu riječ. Svojevoljno, odlučno, promišljeno i hladne glave izborit ćete se za dobrobit onih koji vas podržavaju u onome što radite.

LJUBAV: Doživjet ćete ljubavni brodolom.

SAVJET: Nemojte previše dolaziti u konflikte s vašim ukućanima jer ćete ih kad-tad trebati.

OVAN

ŠKOLA: Ova školska godina činit će vam se jako teškom i neizvedivom. Ali kao tvrdoglavi znak, vi ćete uspjeti doći do cilja, i bit ćete zadovoljni sami sobom.

LJUBAV: U ovoj godini nekima od vas dogodit će se prava mala, ali kratka romansa. Ne ćete biti zadovoljni svojim partnerom, pa ćete na kraju krajeva doći do zaključka da vam je bolje biti sama.

SAVJET: Samo naprijed!

STRIJELAC

ŠKOLA: Previše ignorirate svoje svakidašnje obaveze koje vam donose puno vrijednosti. Morate se usredotočiti na ono što je važno, a ne na ono što je zabavno.

LJUBAV: Nemojte uzeti zdravo za gotovo ljubav koju vam netko pruža, znajte da vas ta osoba voli iskreno.

SAVJET: Probudite se već jednom iz svijeta mašte u kojem živite već dulje vrijeme.

RIBE

ŠKOLA: Brojit ćete mnoge uspjehe, a neuspjehe ćete ispraviti punom parom. Čudit ćete se sami sebi kako se dobro slažete sa školskim kolegama.

LJUBAV: U mnogo navrata pokušat ćete osvojiti neku osobu do koje vam je stalo, no na vašu žalost, on ili ona neće obraćati pažnju na vas.

SAVJET: Nemojte se predati ni u najgoroj situaciji.

DJEVICA

ŠKOLA: Vodit ćete pravu bitku protiv ocjena. Iako imate još asova u rukavu, neki konci u rukama će vam pobjeći.

LJUBAV: Bit ćete u sretnoj vezi.

SAVJET: Budite snažni jer će vaša snaga u nekim situacijama biti presudna.

Piše: Ivana Osredek, 8. a
Ilustrirala: Petra Krklec, 8. b

Modni kutak

KAPE NAŠE SVAGDANJE

Baš nam je toplo

Šarene, debele, vunene, mekane, tople... da, to su one, kape naše svagdanje. Ove su godine nezostavan modni detalj. Što šarenije i otkačenije, to bolje.

Kapa glavu čuva

I ja sam spreman za grudanje

Spremni za grudanje

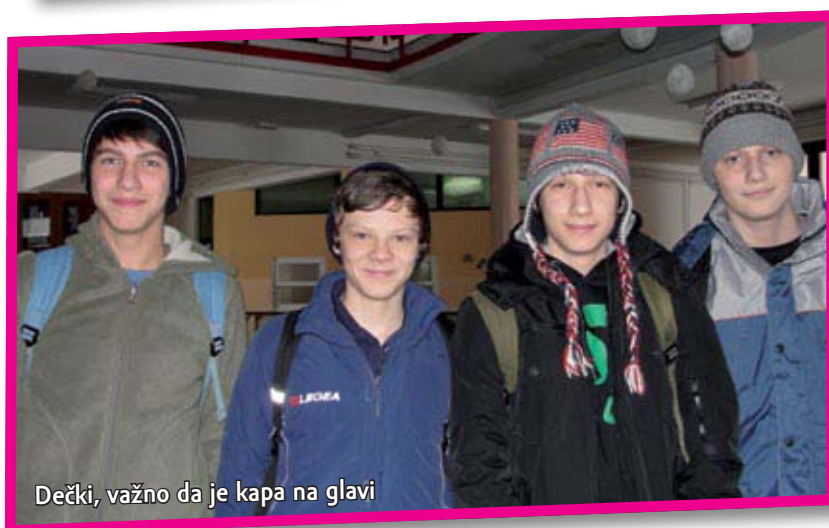
Helenin modni dodatak

Zima nam ništa ne može

Karolina voli ljubičasto

Dečki, važno da je kapa na glavi

Važno je biti in

Privedila: Ana Ljubek, 8. b

Obilježen Hrvatski olimpijski dan

U DUHU OLIMPIZMA

Svi sudionici rukometne utakmice

I ovu smo školsku godinu započeli u duhu olimpizma. Sportsku smo priredbu obilježavanja Hrvatskog olimpijskog dana započeli paljenjem i nošenjem olimpijske baklje kroz naše mjesto.

Baklju je upalila Anamarija Vusić, učenica 6. c razreda, a nosili su je predstavnici 5., 6., 7. i 8. razreda.

Baklja je donesena u dvoranu, ovogodišnje „borilište“, a Filip Novak, učenik 6. a razreda, svečano ju je uručio našim posebnim ovogodišnjim gostima – rukometašima RK Vidovec BIOS, premijerligašima, Dominiku Miškoviću, Ivanu Sršenu te Martinu Marčecu.

U njihovo ime preuzeo ju je Ivan Sršen te je uručio predstavnicima 1., 2., 3. i 4. razreda koji su s njome pretrčali počasni krug i time označili početak naše male olimpijade. Taj je krug bio popraćen zvucima olimpijske himne. Kako se sportski možemo nadmetati

i u znanju, pokazali su nam učenici 8. razreda u brzom olimpijskom kvizu podijeljeni u ekipe „Perkovići“, „Cernogorzi“, „Zaninovići“.

U svakoj je ekipi bilo 4 natjecatelja koji su imali zadatak. Na znak zvižduka otrčali su do košarice s pitanjima, odabrali jedan papirić, dotrčali do svoje ekipe, pročitali pitanje, zajednički razmislili i preko svog predstavnika odgovorili u vremenu od jedne minute.

Svi su pokazali veliko sportsko znanje, ali najbolja je bila ekipa „Zaninovića“. Potom su svim natjecateljima dodijeljene medalje. Dok se teren pripremao za daljnje natjecanje, članice plesnog studija „Eli“, pokazale su

svoju navijačku koreografiju, te nas sve pripremile za navijanje.

Nakon toga su ekipe 7. a (Barakude), 7. b (Kauboji) i 7. c (Vatreni četverac) odigrale rukometnu utakmicu, a svaki se gost rukometaš priključio jednoj ekipi. Tako je Ivan Sršen igrao za 7. a, Martin Marčec za 7. b, a Dominik Mišković za 7. c rayred.

Sportaši s najmlađim učenicima

Prije samog natjecanja, Martin, Dominik i Ivan pročitali su prisegu koja se odnosi na sve natjecatelje. Ekipa 7. a osvojila je treće mjesto, ekipa 7. b druga, ekipa 7. c razreda, prvo mjesto. Pobjednici ovogodišnjeg nadmetanja okrunjeni su vijencem od lišća, a svi sudionici dobili su medalje.

Na kraju ovogodišnjeg programa ravnatelj škole, Predrag Mašić, održao je kratak govor.

Piše: Elena Ozmec, 7. a

Nošenje baklje kroz Vidovec

Sportska natjecanja

VAŽNO JE SUDJELOVATI

Djevojčice i dječaci su na općinskom natjecanju u rukometu bili najbolji, pa su se plasirali na županijsko natjecanje. Učenici su sudjelovali i na natjecanju u krosu u kategorijama od 5. do 8. razreda za dječake i djevojčice. Marin Mašić, učenik 6. c razreda, osvojio je 2. mjesto u kategoriji šestih razreda. Ostali sudionici krosa bili su: Nikolina Košić, Mateo Kolarek, Ninoslav Banić, Janja Čanjevac, Matija Melnjak, Mihael Farc, Dominik Blažeković, Sandi Plantić i Janko Martinez. Učenici koji su sudjelovali na županijskom natjecanju u atletici na stadionu Sloboda su: Andreas Jozepović i Mateo Kolarek-100m, Bernard Kocijan-300m, Dean Papec-1000m, Petar Furjan-skok u dalj, Jasmin

Županijski prvaci u nogometu

Učenici Školskog sportskog društva OŠ Vidovec sudjelovali su na natjecanju u nogometu, rukometu, krosu i atletici.

Dječaci na županijskom natjecanju rukometu

Djevojčice na županijskom natjecanju u rukometu

Pozder-skok u vis, Sandi Plantić, Marko Flajšek-kugla, štafeta 4x 100 metara-Sandi Plantić, Mateo Kolarek, Josip Novak i Andreas Jozepović.

U nogometu su dječaci na natjecanju u skupini osvojili 1. mjesto, te se plasirali na županijsko natjecanje gdje su na županijskoj razini postali prvaci. Sada ih u 3. mjesecu očekuje regionalno natjecanje te im želimo puno sreće.

Piše: Elena Ozmec, 7. a

Baby boom

RODA POSJETIL

Još jedna trudnica u zbornici

Našu je školu nedavno posjetila roda. Nastanila se na školskom dimnjaku, a rezultate njezina posjeta možete vidjeti na fotografijama.

čajnica Nevenka s kćerima Karlom i malom Sandrom

Sad sam zadovoljan i sit

Ana, Jakov ti baš pristaje

Tadej je najsigurniji kad je mama Ivanka kraj njega

A I NAŠU ŠKOLU

Konačno je zaspala

mamino zlato

knjižničarka Ivana i mali Ivan

mama Maja, Eva i mala Eli

Ilustrirala: Irma Krklec, 6. a
Pripremila: Helena Pofuk, 8. b

Radosti na snijegu

GRUDAJ ME NJEŽNO

